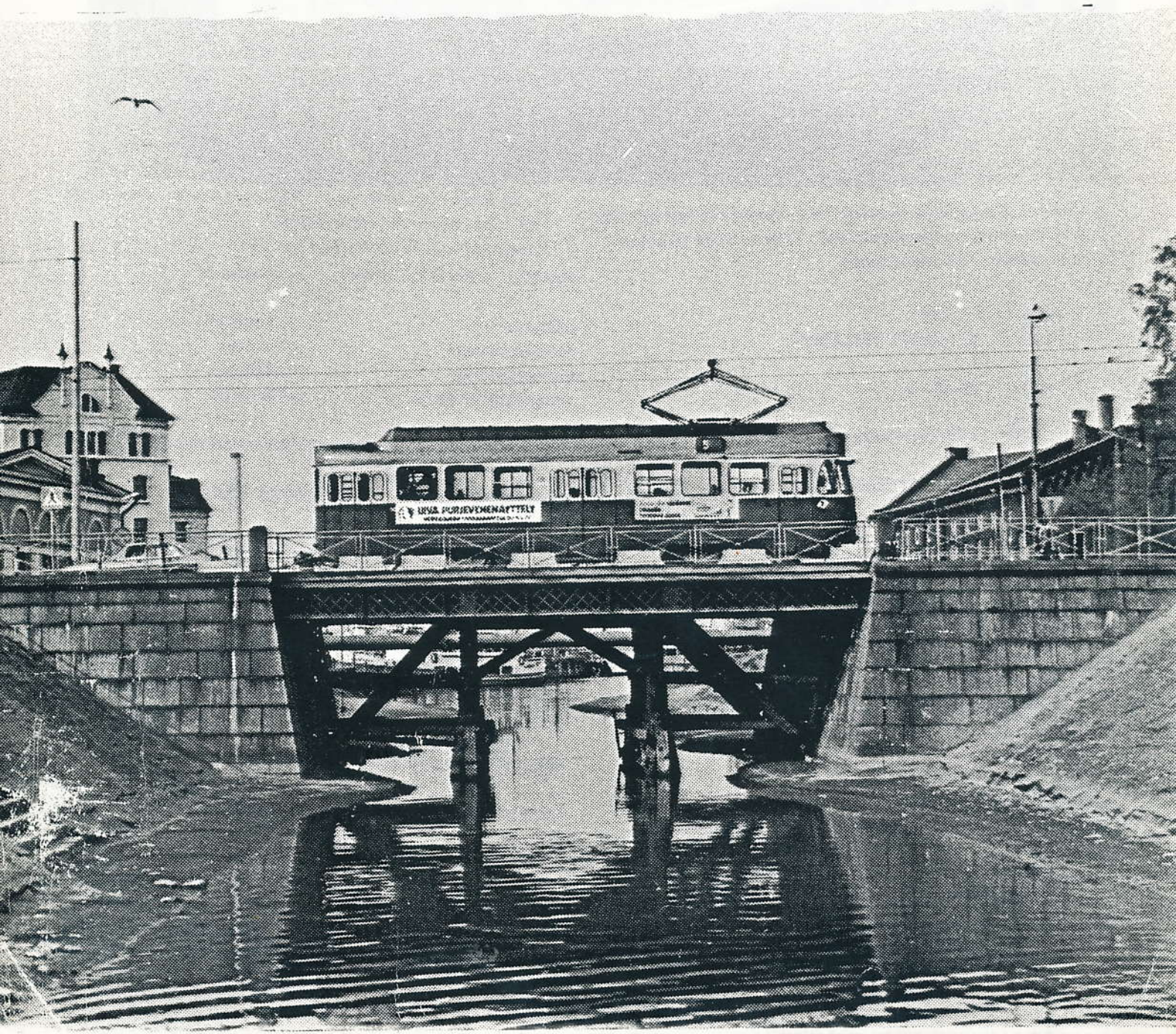
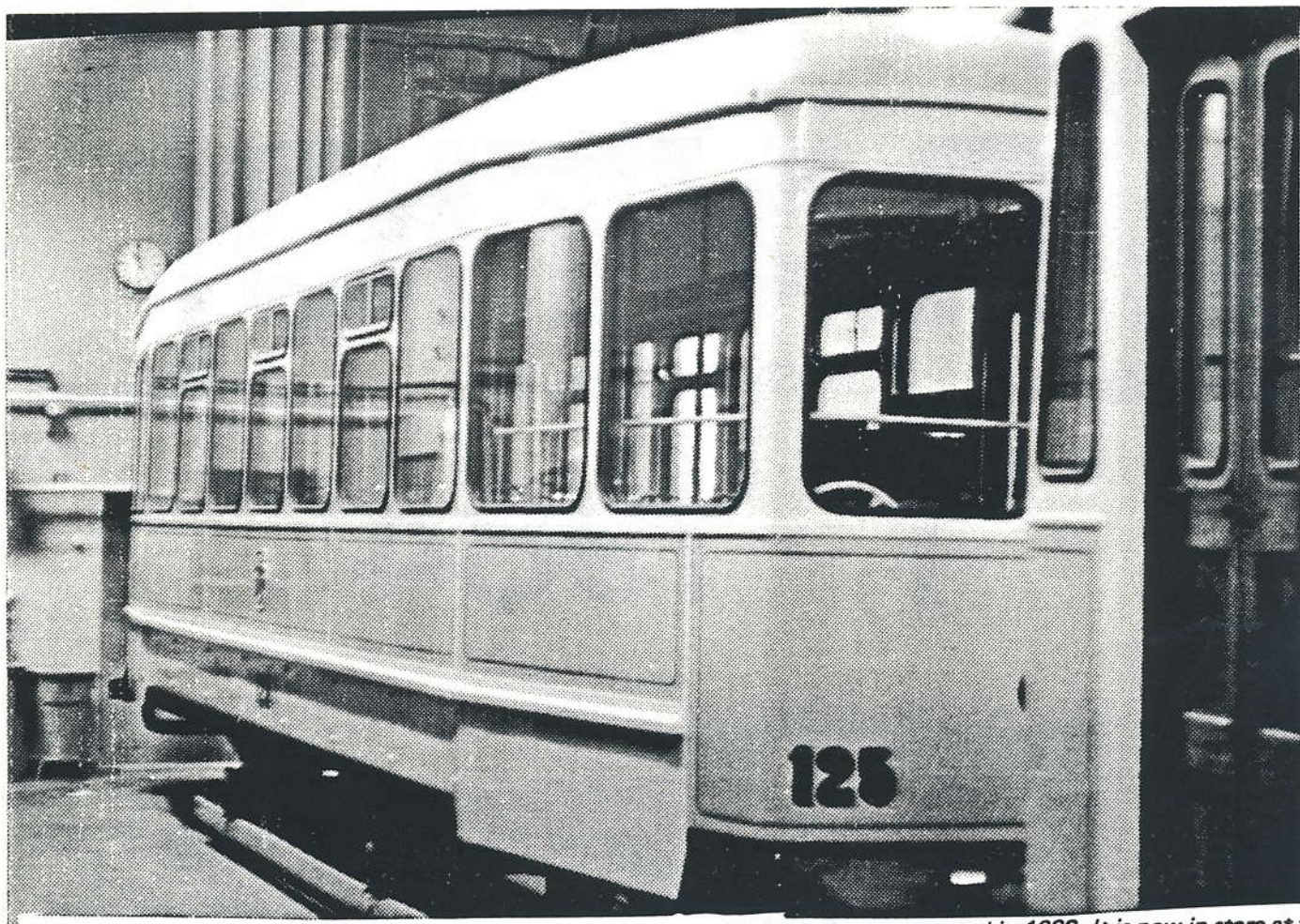

RAITIO

ISSN 0356-5440

1 1984

TuKL 125 entisöitiin vuonna 1982. Vaunu odottaa nyt vain arvoistaan näytteillepanopaikkaa. Tällä hetkellä se seisoo varastoituna TuKL:n varikolla.

Turku trailer was restored in 1982. It is now in store at the TuKL bus garage (ex tram depot).

Kuva/photo: J. Rauhala, 31.12.1983

PL 234
SF-00531 HELSINKI

54 48-3

KOP Hki-Aleksi 103160-1003977

SUOMEN RAITIOTIESEURA ry

Perustettu 16.1.1972

Johtokunta:

puheenjohtaja
varapuheenjohtaja
sihteeri
rahastonhoitaja
arkistonhoitaja
jäsen
varajäsen

I. Leppänen
T. Niskanen
J. Rauhala
P. Leinomäki
A. Hellman
J. Hannikainen
E. Virta

Kansikuva/On the cover:

*Linjan 5 VTS-moottorivaunu ylittämässä Katajanokan ka-
navasiltaa.*

*A Valmet motor tram on route 5 crosses the bridge to Kata-
janokka in Helsinki.*

Kuva/photo: J. Rauhala, toukokuu/May 1975

RAITIO ISSN 0356-5440 8. vuosikerta

päätoimittaja	I. Leppänen
toimitussihteeri	J. Rauhala
uutistoimittaja	A. Hellman
aikataulutoimittaja	J. Oksanen

Kustantaja	Suomen Raitiotieseura ry
------------	--------------------------

Painopaikka	Hera, Helsinki 1984
-------------	---------------------

Ilmestyy neljästi vuodessa.

RAITIO on paikallisliikenneharrastajien sitoutumaton tie-
teellinen aikakausjulkaisu.

Julkaisuun kirjoittavien henkilökohtaiset näkemykset eivät
välttämättä ole yhteneviä toimituksen ja yhdistyksen kannan
kanssa.

Ilmoitushinnat pyydettyessä toimitukselta.

Lehti jaetaan jäsenille maksuttomana jäsenlehtenä.

© COPYRIGHT Suomen Raitiotieseura ry 1983

Tämän julkaisun tai sen osan jäljentäminen, monistaminen
ja levittäminen mekaanisesti, valokopioimalla tai sähköises-
ti ilman toimituksen ja kirjoittajan tai kuvaajan lupaa kielle-
tään tekijänoikeuksista annetun lain (404/1961) nojalla.

HELSINGIN RAITIOVAUNUT 1.1.1984

nro	valmistajat		vuosi	pyörästö
1 - 15	Karia-Strömberg		1959	Bo'Bo'
16 - 30	Valmet-Strömberg		1959	Bo'Bo'
31 - 37	Valmet-Strömberg		1973	B'2'B'
38 - 55	Valmet-Strömberg		1974	B'2'B'
56 - 70	Valmet-Strömberg		1975	B'2'B'
71 - 73	Valmet-Strömberg		1983	B'2'B'
74 - 112	Valmet-Strömberg		1984-7	B'2'B' rakenteilla
301-304, 306-309, 311, 313 - 314, 317 - 325, 328 - 330				
	Karia-Strömberg		1955	Bo'Bo' osa romutettu
331 - 332, 334 - 344, 346 - 348, 351 - 355, 359 - 360				
	Valmet-Strömberg		1955	Bo'Bo' osa romutettu
356, 358, 361 - 374				
	Valmet-Strömberg		1956	Bo'Bo' osa romutettu

HKL 267 raitiovaunun korvikelinjalla 3X (Ht-Urh). Linjan 3B/3T vaunut kiersivät Siltasaarekadun tietyön aikana Harjutorin kautta. Linjan 8 vaunussa 6 on nähtävänä yksipolvinen virroitin, joita kokeiltiin nivelvaunuja silmällä pitäen.

HKL bus 267 on temporary route 3X operated during road works. Note the single arm pantograph on car 6 being tested prior to ordering of the articulated trams. Kuva/photo: J. Rauhala, maaliskuu/March 1975

TYÖVAUNUT

hiomavaunut

2118	Schörling-AEG	1953	Bo	ex 1
2119	Schörling-AEG	1955	Bo	ex 2

harjavaunut

2120	ASEA-Sisu-Strömberg	1928/1962	Bo	ex 122, H-20
2121	ASEA-Sisu-Strömberg	1928/1963	Bo	ex 125, H-21
2122	ASEA-Sisu-Strömberg	1928/1963	Bo	ex 127, H-22
2123	ASEA-Sisu-Strömberg	1929/1963	Bo	ex 141, H-23
2124	ASEA-Sisu-Strömberg	1928/1965	Bo	ex 121, H-24
2126	ASEA-Sisu-Strömberg	1928/1968	Bo	ex 132, H-26

hinausvaunut

H-5	ASEA-Sisu-Strömberg	1928/1975	Bo	ex 135
H-6	ASEA-Sisu-Strömberg	1930/1975	Bo	ex 402, 152
H-7	ASEA-Sisu-Strömberg	1930/1975	Bo	ex 407, 157
H-18	NDWF-AEG	1924/1960	Bo	ex 190, 110

MUSEOVAUNUT

1890	11		Scandia	hevosvaunu
1900/1923	582	(ex 2, 34)	Kummer	ex moottoriv, nyk peräv.
1909	H-4	(ex 50, 5)	ASEA	moottorivaunu
1911	19	(ex 64, H-8)	ASEA	moottorivaunu
1916	615	(ex 265)	ASEA	perävaunu
1919	243	(ex 243, 560)	Hietalahti	perävaunu
1920	165	(ex 165, 85)	Brill-GE	moottorivaunu
1923/1952	91	(ex 171)	NDWF-Kaipio-Strömberg	moottorivaunu
1928	139		ASEA	moottorivaunu
1929	684	(ex 334)	ASEA	perävaunu
1940	719	(ex 369)	LHW	perävaunu
1941	181	(ex 431)	ASEA-AEG-Kiepe	moottorivaunu
1941/1956	169	(ex 419)	Sisu-Helko-AEG	moottorivaunu
1948	761		Kaipio	perävaunu
1958	505		Karia	perävaunu, reservivaunu
1958	521		Karia	perävaunu

MUSEOBUSSIT

(Yksityisomistuksessa)

1952	157		Scania-Vabis B-62 V	Valmet
1958	260		Sisu B 74	Wiima

KAUPUNKILINJA-AUTOT

HKL nro	Alusta	Kori	Hankinta- vuosi	Kpl
1	SWS BT-69/Str.	Wiima (iohdinauto)	-79	1
9	Volvo B 59-59	Wiima	-72	1
238-256	Sisu B 53 SP	"	-72	18
257-311	Sisu BT-69 CR	"	-72-73	51
312-321	Sisu BT-69 CR	"	-73	10
322-325	Sisu BT-53 CR	"	-72	4
326-374	Sisu BT-69 CR	"	-73	49
400-409	Sisu BT-69 CR	Autokori	-74	10
410	Volvo B 59-59	Wiima	-74	1
411-419	Scania BR 111 M	Autokori	-74	9
421-430	Volvo B 59-59	Wiima	-74	10
500-503	Sisu BT-69 CR	Autokori	-75	4
504-533	Sisu BT-69 CR	Autokori/Su1b	-75	30
540-559	Volvo B 59-59	Wiima	-75	20
560-579	Scania BR 111 M	"	-75	20
580-590	Scania BR 111 M	Autokori	-75	11
600-609	Volvo B 59-59	Wiima/K-100-220	-76	10
610-629	Scania BR 111 M	"	-76	20
630-649	Sisu BT-69 CR	"	-76	20
650-659	" BVT	"	-76	10
700-709	" "	"	-77	10
710-719	" CR	"	-77	10
720-754	" BVT	"	-77	35
800-844	" "	"	-78	45
862-891	Sisu B 53 SP	Wiima	-70	12
892-921	Scania BR 110	"	-69-70	23
922-941	"	"	-71	17
942-951	"	"	-72	10
952-953	"	"	-73	2
954-958	" BR 111 M	"	-73	5
960-965	Scania BR 112	Delta City	-79	6
970-988	Sisu BT-69 BVT	"	-79-80	19
989	Sisu BT-71 BVT	"	-79-80	1
				504

Kouluautot (ammattikoulun käytössä)

11,12	Volvo B 58	Wiima	-79(-68)	7
13,14	"	"	"	
15,16,17	"	"	"	
8310	Sisu B 53 SP	"	-68	1
				8

Tilausajolinja-autot

		Rek.nro			
1502	Sisu BK 84	Wiima	ACL-450	-74	1
					1

Linja-autojen kokonaismäärä

513

SEKÄ Suurambulanssibussi	HKL 222	Vanaja VLK 4/Wiima	1967
--------------------------	---------	--------------------	------

VERRATKAA RAITIO 1-1983:SSA OLLEESEEN LUETTELOON :

VUODEN 1983 AIKANA VASTAANOTETTU UUSI KALUSTO

Raitiovaunut

HKL nro	Merkki ja malli	Hank.vuosi	Kpl
71-73	Valmer Nr 11 6-aks. nivelraitiovaunut	1983	3

Metrovaunut

HKL nro	Merkki ja malli	Hank.vuosi	Vaunupareja
155-170	Valmet-Strömberg	1983	8

Henkilöautot

		Rek.nro	
1536	Mazda 323 1,5 Dx5	ASR-864	1
1517	Nissan Sunny 1,5 GL	ATH-919	1
1574	Ford Escort 1,3 5D	ARX-974	1
1575	Ford Escort 1,3 5D	ARX-975	1
1578	Toyota Corolla 1,3 5D	ASB-205	1
		yht.	5

Pakettiautot

1512	VW-LT28 Doppel	ASK-732	1
1542	VW-Caddy	ATE-118	1
1576	Toyota Hi-ACE	ASA-179	1
		yht.	3

Erikoisautot

1540	Toyota Land Cruiser	ATB-881	1
1577	VW-LT 28D	ASH-752	1
1581	Datsun Patrol	ASA-377	1
		yht.	3

Leasing-autot

1538L	VW-Transporter	ARS-754	1
1556L	VW-Golf C	ATC-726	1
1571L	VW-Golf LD	ASR-786	1
		yht.	3

Työkoneet

1712	Traktorikuorm. James 92 MPL		1
1766	Tukemiskone		1
1904	Minima I Henkilönostin Dino 80 R		1
		yht.	3

UUODEN 1983 AIKANA POISTETTU KALUSTO

Linja-autot

HKL nro	Hankinta- vuosi	Merkki	Kpl
279	1972	Sisu B-53 SP	1
862	1970	Sisu B-53 SP/5850	1
872	"	"	1
873	"	"	1
874	"	"	1
875	"	"	1
877	"	"	1
879	"	"	1
881	"	"	1
884	"	"	1
906	69/70	Scania BR 110	1
914	"	"	1
918	1970	"	1
935	1971	"	1
			yht. 14

Tilauslinja-autot

Muu kalusto

HKL nro	Tyyppi	Hankinta- vuosi	Merkki
1501	Tilausajolinja-auto	1970	Sisu B84
1503	"	1976	Mercedes-Benz
1506	Lavapaketti	1978	Loyl. Sherpa
1508	Tilauslinja-auto	1967	Mercedes-Benz
1519	Henkilöauto	1975	Ford Escort
1533	Pakettiauto	1975	Toyota Hi-ACE
1559	Erikoisauto	1977	VW 2T 28D
1573	Henkilöauto	1975	VW 1200
1584	Erikoisauto	1977	Toyota Cruiser
1585	"	1976	"
1587	Henkilöauto	1977	Ford E. Kombi
1591	Henkilöauto	1976	Lada Vaz

Raitiovaunut

Moottorivaunut

HKL nro	Hankinta- vuosi	Merkki	
310	1955	Karia-Strömberg	1
315	1955	"	1
326	1955	"	1
327	1955	"	1
357	1955	Valmet-Tampella-Strömberg	1
			yht. 5

Perävaunut

501-514, 520-530	1958	SAT-Karia-Strömberg	25
			yht. 25

Leasingautot

HKL nro	Tyyppi	Hankinta- vuosi	Merkki
1521L	Pakettiauto	1979	Toyota Hi-Ace
1536L	Henkilöauto	1981	Toyota Corolla
1538L	Pakettiauto	1980	Toyota Hi-Ace
1551L	Henkilöauto	1980	VW Golf LD
1556L	"	1981	"
1557L	Pakettiauto	1981	VW-bussipak.
1569L	Henkilöauto	1981	Volvo 343
1571L	"	1981	VW Golf LD

Työkoneet

1705	Harjatraktori	1968	Valmet 500 h
1744	Sähkönosturi 6 t	1959	Coles S 7
1787	Työmaavaunu	1949	2-aks.
1788	"	1949	"
1790	"	1949	"
1798	"	1964	1-aks.
1799	"	1965	"

Linjan 10 nivelvaunuja metrotalon edustalla. Talon seinässä on kokeiltavana tunneliasemien sisäänkäyntien opaste. »Tunnelissa»-merkki poistettiin myöhemmin käytöstä ja sen tilalle otettiin M-kirjain, mutta tällaisia opasteita vain ei ole saatu käyttöön. Yksi syy on julkisivulautakunta, joka ei tällaisia hyväksy pilaamaan kaupunkikuvaa.

Articulated trams on route 10 in Hakaniemi. The sign on the house wall is the original emblem of Helsinki metro. It was later replaced with the more mundane letter M. Kuva/photo: J. Rauhala, helmikuu/February 1975.

Metrojunat

101 + 102	1977 (valmistekilvessä 1979)	137 + 138	2-1982
103 + 104	1977 (valmistekilvessä 1979)	139 + 140	3-1982
105 + 106	1977 (valmistekilvessä 1979)	141 + 142	5-1982
107 + 108	9-1980	143 + 144	6-1982
109 + 110	9-1980	145 + 146	7-1982
111 + 112	9-1980	147 + 148	9-1982
113 + 114	11-1980	149 + 150	10-1982
115 + 116	12-1980	151 + 152	11-1982
117 + 118	12-1980	153 + 154	12-1982
119 + 120	2-1981	155 + 156	2-1983
121 + 122	3-1981	157 + 158	2-1983
123 + 124	4-1981	159 + 160	4-1983
125 + 126	6-1981	161 + 162	5-1983
127 + 128	8-1981	163 + 164	7-1983
129 + 130	9-1981	165 + 166	9-1983
131 + 132	10-1981	167 + 168	10-1983
133 + 134	11-1981	169 + 170	11-1983
135 + 136	12-1981	171 + 172	1-1984

2140	Mankinen/Valmet malli: Enerco E 120 DH/A 220 M	113/1980	lumiharja
2141	Mankinen/Volvo THD 100 malli: Enerco B 500	102/1982	lumilinko
{ 2130 Nro 2	Saalasti/Scania ratakuorma-auto	31/1972	ex VR Hk 108774-avovaunu (1960), jonka alustalle rakennettu. Vastaa VR Tka 6 -sarjaa.
{ 2131 Nro 3	VR Kuo knp/Scania ratakuorma-auto	027/1980	Vastaa VR Tka 7 -sarjaa.
{ 2132 Nro 1	VR Kuo knp/Scania ratakuorma-auto	037/1981	Vastaa VR Tka 7 -sarjaa.
M 2	Valmet/Strömberg	1971	ex koevaunu, ei liikenteessä läpikulkuprofiilin mittavaunu
M3+M4	Valmet/Strömberg	1972	koejuna, ei liikenteessä
M5+M6	Valmet/Strömberg	1972	koejuna, ei liikenteessä
2135	VR Ps1 knp		ex VR Hk 106140-avovaunu
2136	VR Ps1 knp		ex VR Hk 106924-avovaunu
{ 2137 Nro 368	VR Ps1 knp		ex VR Mas sepelivaunu
{ 2138 Nro 390	VR Ps1 knp		ex VR Mas sepelivaunu

TAMPEREEN KAUPUNGIN LIIKENNELAITOS - TaKL

LINJA-AUTOT 1.1.1984

Hankintavuosi	Numerot	Alusta	Kori	
1967	248	Vanaja LT 6-68	Ajokki	
1970	271, 276-279	Scania BR 110	Ajokki	
1971	284, 287-289	Scania BR 110	Ajokki	
	110	Fiat 314/2/3750-71/314-2-002016	Ajokki	matkailubussi
1972	290-299, 400-404	Scania BR 110	Ajokki	
	405, 407	Scania BF 110	Ajokki	
	406	Scania BF 110	Lahti	
1973	408-425	Scania BF 110	Ajokki	
1974	426-445	Scania BF 110	Ajokki	
	446	Scania BR 111	Ajokki	
	447-451	Sisu BT 69 CR	Ajokki	
1975	452-461	Sisu BT 69 CR	Ajokki	
	462-476	Volvo B 59	Ajokki	
	477-486	Scania BR 111	Delta-Plan	
1976	487-496	Scania BR 111	Ajokki	
	497-508	Sisu BT 69 CR	Ajokki	
1977	300	Volvo B 58	Wiima	nivelbussi
	509-514	Sisu BT 69 CR	Ajokki	
	519-526	Scania BR 111	Ajokki	
1978	301-303	Volvo B 58	Wiima	nivelbussi
	515-518, 528-533	Sisu BT 69 CR	Ajokki	
1979	304-308	Volvo B 58	Wiima	nivelbussi
	527	Scania BR 112	Ajokki	
	534-536	Scania BR 111	Ajokki	
	537-544	Volvo B 58	Ajokki	
	101-102	Volkswagen LT 45 D	Ajokki	pikkubussi
1980	309-312	Volvo B 58	Wiima	nivelbussi
	545	Sisu BT 69 EIT	Ajokki	Valmet-moottori
	546-555	Volvo B 10 M	Ajokki	
1981	313-314	Volvo B 10 M	Wiima	nivelbussi
	556-572	Volvo B 10 M	Ajokki	
	100	Volvo B 10 M	Ajokki 8000	koebussi
1982	315-324	Volvo B 10 M	Ajokki	nivelbussi
	103	Volvo B 10 M	Ajokki	koebussi
1983	325-329	Volvo B 10 M	Ajokki	nivelbussi
	573-576	Volvo B 10 M	Ajokki	
	577-581	Sisu BK-160 D	Ajokki	
1984	582-583 A	Sisu BK-160 D	Ajokki	
	330-335 AA	Volvo B 10 M	Ajokki	nivelbussi

A valmistuvat maaliskuussa

AA valmistuvat toukokuussa

MUSEOBUSSIT

1948	2	BTH	Valmet	johdinauto
1949	5	BTH	Valmet	johdinauto
1954	148	Scania-Vabis	Ajokki	dieselbussi

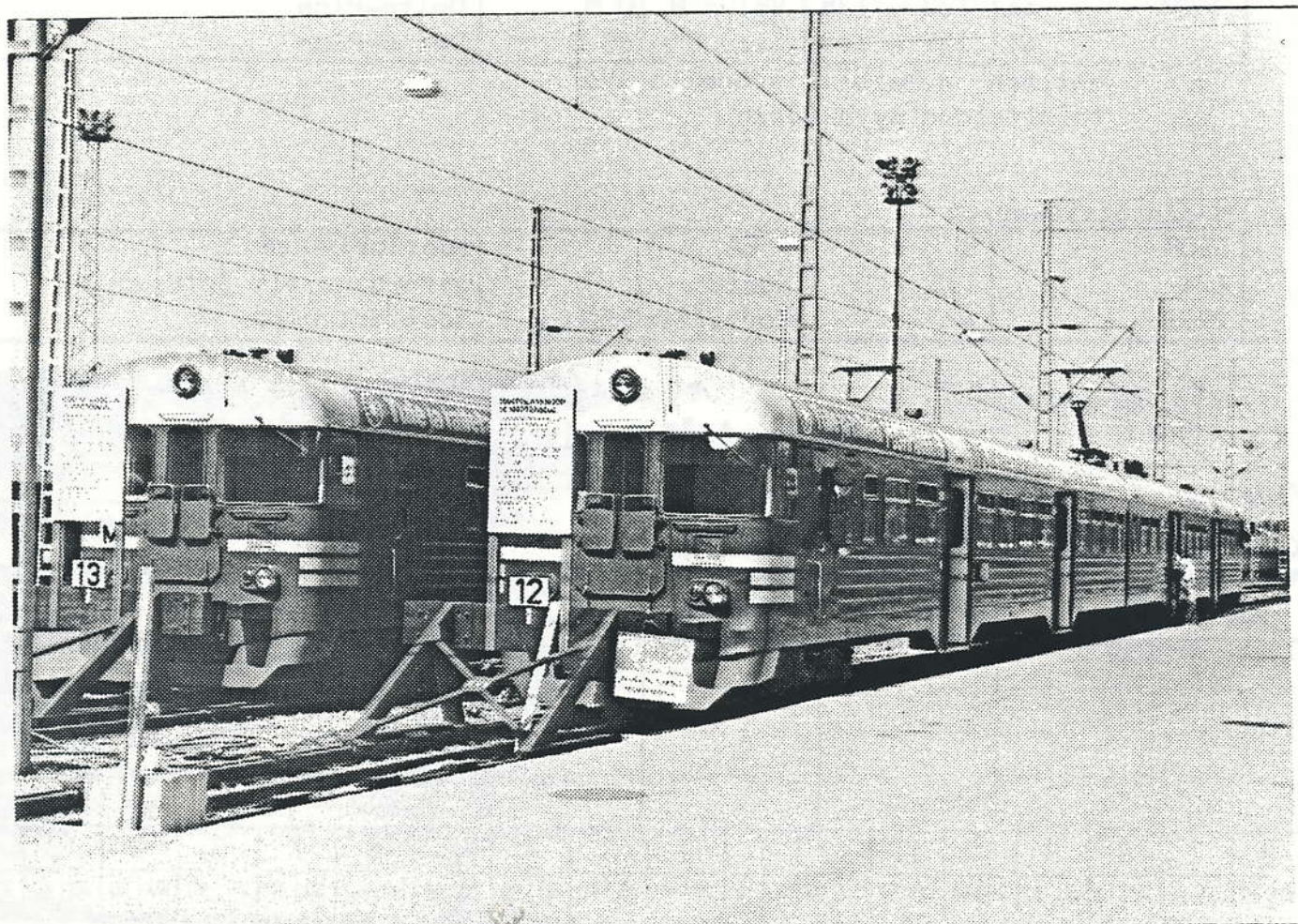
MUITA BUSSEJA

1964	SaKu-19 (ex 245)	Scania BF 76	Ajokki
	Tampereen Palolaitoksen sairaankuljetusbussi		
1967	(ex 251)	Sisu B 53	Ajokki
	Pirkanmaan ammattikoulun bussi		

VR:n M-linjan sähköjunia Helsingin asemalla erityisesti tätä linjaa varten rakennetuilla raiteilla 12-14. Liikenteen alkaessa raiteilta puuttuivat laiturikilvet, joten kaikki lähdöt pantiin julki kuvassa näkyviin tauluihin.

VR suburban trains in Helsinki.

Kuva/photo: J. Rauhala, 1.6.1975

11

edust

VALTIONRAUTATIED - VR

Sähköjunat 1.1.1984

<u>Sm 1 + Eio</u>		<u>valmistunut</u>	
6001	6201	19.11.1968	
6002	6202	19.11.1968	alkuperäinen virroitin jäljellä
6003	6203	29.11.1968	
6004	6204	13. 1.1969	
6005	6205	20. 1.1969	päättyövet jäljellä
6006	6206	8. 2.1970	vaurioitui Hki syksy 1971
6007	6207	6. 3.1970	vaurioitui Hki 17.4.1970
6008	6208	20. 3.1970	päättyövet jäljellä
6009	6209	10. 4.1970	
6010	6210	28. 4.1970	Eio vaurioitui 11.6.81 Mäntyharjulla, uusi
6011	6211	23. 5.1970	ulkoseinän mainospellit Eio:ssa Eioc-nokka
6012	6212	22. 6.1970	
6013	6213	15. 7.1970	
6014	6214	31. 8.1970	
6015	6215	22. 9.1970	
6016	6216	3.11.1970	
6017	6217	18.11.1970	
6018	6218	4.12.1970	
6019	6219	18.12.1970	
6020	6220	31.12.1970	
6021	6221	28. 4.1971	koeovet, yksilehtiset
6022	6222	11. 5.1971	
6023	6223	1. 6.1971	
6024	6224	21. 6.1971	
6025	6225	5. 7.1971	
6026	6226	4. 9.1971	
6027	6227	24. 9.1971	
6028	6228	15.10.1971	
6029	6229	3.11.1971	vaurioitui Keravalla helmikuussa 1983
6030	6230	19.11.1971	
6031	6231	17.12.1971	
6032	6232	8. 1.1972	kulunvalvontalaitteet
6033	6233	28. 1.1972	
6034	6234	25. 2.1972	
6035	6235	17. 3.1972	
6036	6236	8. 4.1972	
6037	6237	1972	valmistajanlaatta ilman pvä+kk.
6038	6238	1972	-"-
6039	6239	16. 6.1972	
6040	6240	1972	-"-

Sm 1 + Eiob

6041	6241	28. 2.1973	Sm 1 vaurioitui Keravalla , Sm 1 uusi väärä vaurioitui Hki 11.8.79 laarta (11.6.73) päätyovet jäljellä Eiob:ssa liikkuvat mainokset osaston seinässä päätyovet jäljellä
6042	6242	29. 3.1973	
6043	6243	27. 4.1973	
6044	6244	12. 6.1973	
6045	6245	2. 7.1973	
6046	6246	31. 8.1973	
6047	6247	27. 9.1973	
6048	6248	25.10.1973	
6049	6249	21.11.1973	
6050	6250	20.12.1973	

Sm 2 + Eioc

6051	6251	18. 6.1975	vaurioitui Hki 1975-76
6052	6252	3. 7.1975	
6053	6253	10. 7.1975	
6054	6254	3. 9.1975	
6055	6255	2.10.1975	
6056	6256	30.10.1975	
6057	6257	10.11.1975	
6058	6258	20.11.1975	
6059	6259	5.12.1975	
6060	6260	18.12.1975	
6061	6261	30. 1.1976	Sm 2 -otsalipassa vesikouru kulunvalvontalaitteet vaurioitui Malmilla 26.10.1977
6062	6262	18. 2.1976	
6063	6263	11. 3.1976	
6064	6264	31. 3.1976	
6065	6265	27. 4.1976	
6066	6266	25. 5.1976	
6067	6267	14. 6.1976	
6068	6268	9. 7.1976	
6069	6269	10. 9.1976	
6070	6270	8.10.1976	
6071	6271	5.11.1976	vaurioitui Hki 16.6.1983
6072	6272	8.12.1976	
6073	6273	12. 1.1977	
6074	6275	11. 2.1977	
6075	6275	17. 3.1977	
6076	6276	21. 4.1977	
6077	6277	3. 6.1977	
6078	6278	8. 7.1977	
6079	6279	23. 9.1977	
6080	6280	26.11.1977	

6081	6281	6. 6.1978	
6082	6282	7. 7.1978	
6083	6283	15. 9.1978	
6084	6284	18.10.1978	
6085	6285	14.11.1978	
6086	6286	14.12.1978	
6087	6287	12. 1.1979	
6088	6288	9. 2.1979	
6089	6289	14. 3.1979	
6090	6290	12. 4.1979	
6091	6291	15. 5.1980	
6092	6292	6. 6.1980	
6093	6293	23. 7.1980	
6094	6294	30. 9.1980	
6095	6295	26.11.1980	
6096	6296	29.12.1980	
6097	6297	27. 2.1981	
6098	6298	30. 4.1981	
6099	6299	24. 6.1981	
6100	6230	11.12.1981	

Päätyövet olivat alunperin vaunuissa 6001+6201 - 6080+6280, ovien poisto alkoi huhtikuussa 1978.

Saksisankavirroittimet olivat alunperin vaunuissa 6001 - 6005.

Matalat selkänojat vaunujen 6001+6201 - 6040+6240 istuimissa, muissa korotetut.

Helmapellit sivuilla alunperin vaunuissa 6001+6201 - 6005+6205.

Alunperin ilman WC:tä olivat vaunut 6241 - 6280, myöhemmin lisätty seuraaviin: 6241, 42, 51, 53, 54, 61, 63, 64, 66, 67, 71 - 80.

Löytötavara-ilmoitus Hittogodsanmälan

A

Löydetty:

Tillvarataget:

Karukausilijun

Esine - Föremål

Pv.

Datum

18/7

1963

klo

720

Linj.

55

Vuoro

Tur

481

Rah.

Kond.

3481/7850

N:o ja nimi - N:o och namn

Yllämainitun esineen vastaanotti

Ovannämnda föremål mottaget av

M. Asic

Tarkastaja - Kontrollör

Seuraa esinettä

Medföljer föremålet

Li 42 500/50 3-os. 8 61

Helsinki

HISTORIAN LEHDILTÄ

koonnut J. Rauhala

Liikennepäällikön päiväkäsky N:o 81/1949

Munkkisaaren hallin käytäntöön ottaminen

Sen johdosta, että Munkkisaaren hallit otetaan 31. 10. 49 käytäntöön tungosaika- ja yhdistelmäautojen säilytyspaikkana, määrätään seuraavaa:

- 2) 1. 11. 49 alkaen sanotut autot lähtevät aamuisin linjalle Munkkisaaren hallista ja on kuljettajan muiden lähdössä esiintyvien toimenpiteiden lisäksi ajettava vaunu hallista ulos.
- 3) Aamuvuorojen päätyttyä k.o. vaunut ajetaan — — — Vallilan halliin.
- 4) Iltapäivävuoroille lähdetään siis Vallilan hallilta.
- 5) Iltapäivävuorojen päätyttyä ajetaan Munkkisaaren hallin pihalle, minkä jälkeen suoritetaan tässä yhteydessä tehtäväksi määrätty toimenpiteet.
- 6) Vaunujen huolto tullaan suorittamaan Vallilassa, jossa varavau-
nutkin pidetään. Vikailmoitukset tehdään kuten aikaisemmin tarkasta-
jalle ja Vallilan halliin. Jollei vioittunutta vaunua ole vaihdettu, aje-
taan se iltavuoron päättyessä Munkkisaaren hallille, mikäli ei tarkastaja
toisin määrää.

27. 10. 49.

merk. Reino Castrén

Liikenneosaston pysyvääsmääräys N:o 2/1950

Asematarkastajille.

Muille liikennehenkilökuntaan kuuluville tiedoksi.

Ohjeita menettelystä vaunujen myöhästyessä

Tulee voimaan 15. 2. 1950.

1. Liikenneosaston pysyvääsmääräyksissä v. 1950 N:o 1, kohdissa 12 ja 15 on määrätty kuljettajien ja rahastajien menettelystä vaunun ollessa myöhässä.
2. Jos vaunu on niin paljon myöhässä, ettei sitä kohtuullisessa ajassa voida saada oikeaan aikaansa ajamalla ilman lepotaukoja ja hieman nopeammin, on asematarkastajan koetettava saada vaunu oikeaan aikaansa
 - a) kääntämällä se ennen päätepysäkkiä tai
 - b) antamalla sen odottaa oikeaa aikaansa tai
 - c) tilaamalla varavaunu.Näitä keinoja voidaan täydentää toisillaan sekä ajamalla ilman lepotaukoja ja hieman nopeammin.
3. Tungosaikana ei vaunua saa kääntää, paitsi kohdassa 11. tarkoitetulla tavalla, eikä jättää aikaansa odottamaan.
4. Viimeisen päivävaunun ja viimeisen yövaunun kääntäminen kielletään.
5. Harvaan liikennöityjen esikaupunkilinjojen vaunuja ei saa kääntää, paitsi kohdassa 11. määrättyllä tavalla.
6. Vaunun, jossa on matkustajia, saa kääntää tai jättää odottamaan aikaansa vain, jos matkustajat mahtuvat enintään noin 3 minuuttia jäljessä tulevaan vaunuun, jolla he pääsevät samaan paikkaan.
7. Kun kaksi tai useampia saman linjan vaunuja on myöhästymisen takia yhdessä, on vähiten myöhästyneen (jäljimpänä olevan) jatkettava matkaa, ja eniten myöhästyneitä (edessä olevia) tarpeen vaatiessa käännettävä niin monta, kuin matkustajia siirtämällä saadaan tyhjiksi. Jos eniten myöhästyneet (edessä olevat) vaunut kuitenkin ovat joksikin täynnä, on niiden jatkettava matkaa ja on ne käännettävä vasta seuraavalla kierroksella. Näin järjestettäessä on varattava tilaa myös linjalla todennäköisesti olottaville matkustajille.
8. Asematarkastajan on huolehdittava siitä, että käännettävän tai aikaansa odottamaan jätettävän vaunun matkustajat opastetaan toiseen vaunuun ja tämän rahastajalle ilmoitetaan heidän jo maksaneen. Jollei hän itse voi mennä paikalle, lähettää hän opastajaksi varalla olevan lipputarkastajan, kuljettajan tai rahastajan.

9. Vaunun kääntäminen on suoritettava sellaisessa paikassa ja suunnassa, että ajamatta jäävällä linjan osalla todennäköisesti on vähimin matkustajia vaunua odottamassa.
10. Jos vaunu on niin paljon myöhässä, ettei sitä kääntämällä ja nopeammin ajamalla saada oikeaan aikaansa, voi asematarkastaja antaa sen odottaa seuraavaa oikeaa aikaansa jonumallakumunalla päätepysäkillä tai muussa paikassa, jossa vaunu voi seistä estämättä muuta liikennettä.
11. Harvaan liikennöidyillä esikaupunkilinjoilla on asematarkastajan suurempien myöhästymisten sattuessa tilattava varavaunu myöhästyneen vaunun tilalle. Yleensä on varavaunu asetettava myöhästyneen vaunun aikaan jonumallakumunalla päätepysäkillä ja myöhästynyt vaunu, ennätettyään tälle päätepysäkillä, poistettava liikenteestä. Jos tungosta on jatkuvasti, voidaan kuitenkin myöhästyneen vaunun matkustajat sopivassa paikassa linjalla siirtää varavaunuun tai muuhun vaunuun, jolla he pääsevät samaan paikkaan, ja myöhästynyt vaunu kääntää, jolloin varavaunuun on tehtävä ainakin yksi täysi kierros.
12. Edellä tarkoitetut järjestelyt on harkiten ja joustavasti suoritettava niin, että k.o. linjan liikennettä harvennetaan mahdollisimman vähän tai mieluummin ei lainkaan. Jos on todennäköistä, että vaunujen myöhästyessä yleisöä on kertynyt pysäkeille, on huomio ensiksi kiinnitettävä tämän yleisön poiskuljettamiseen ja vasta sen jälkeen aikarautunmukaisen järjestyksen palauttamiseen. Parhaan tuloksen saavuttamiseksi on asematarkastajien oltava yhteydessä keskenään ja (raitio-liikenteessä) liikennetarkastajan kanssa.
13. Edellä olevat määräykset eivät koske liikenteen järjestämistä sinä aikana, jona liikenne jollakin linjanosalla on estynyt, mutta kyllä soveltuvien osin liikenteen palauttamista normaaliksi tällaisen esteen poistuttua.

Helsingissä, helmikuun 1. p:nä 1950.

Liikennepäällikkö: *Reino Castrén*.

Jakelu: Lo.Pm.

R. Gustafsson.

Liikenneosaston pysyväismääräys N:o 3/1950

Kaikille liikennehenkilökuntaan kuuluville.

Suksien kuljettaminen

Tulee voimaan 15. 2. 1950.

Suksia saadaan ottaa sekä rautiovaunuihin että autoihin, mutta vain suksitelineihin ja vaunun takasillalle. Suksien kuljetus on maksuton. Suksia kuljettava matkustaja on päästettävä ulos vaunun takaovesta.

Rahastajan on valvottava, että a.o. henkilö itse pitelee suksiaan pystyasennossa ja huolehtii siitä, etteivät muut matkustajat niistä saa tervaa vaatteisiinsa sekä etteivät suksien kärjet tai sauvat raavi vaunun kattoon tai maalausta tai riko ikkunoita.

Helsingissä, helmikuun 1. p:nä 1950.

Liikennepäällikkö: *Reino Castrén*.

Jakelu: Lo.Pm.

I. Hiltunen.

Liikennepäällikön päiväkäsky N:o 29/1950

1. Glyseriinipullot

Vaununikkunoiden jäätyksen estämiseksi jaetaan raitiovaunuihin pulloissa glyseriiniä valmistetta sekä rättejä. Kuljettajan tulee huolehtia, että glyseriiniä aina on mukana, kun ulkoilman lämpötila on alle 0 astetta. Kuljettajan tulee tarpeen vaatiessa pyyhkiä omat ikkunansa ja myös sekä moottori- että perävaununrahastajan ikkunat. Suolapusseja ei enää saa käyttää.

2. Hiekkasäkit

Koska on sattunut, että raitiovaunun kuljettajat ovat ajaessaan pitäneet jalkojaan jarrutusta varten varatuilla hiekkasäkeillä, joten nämä ovat kastuneet ja hiekka on tullut kosteaksi ja tarkoitukseensa kelpaamattomaksi, sijoitetaan hiekkasäkit tästä lähtien ensimmäisen penkin alle hiekkasäiliön viereen. Kuljettajien tulee varmistautua siitä, että vaunussa aina on hiekkasäkit.

23. 2. 50.

merk. *Reino Castrén*

Jakelu: Y + R

Bruno Lind.

Tähän vaunuun, joka kulkee radalla **Söör-
näinen-Perämiehenkatu**, mahtuu 16
henkeä vaunun sisään ja 6 henkeä kummallekin
vaunusillalle.

Vaunu pysähtyy, paitsi radan kummassakin päässä,
seuraavilla paikoilla:

Itäinen-Viertotie:

Vekselissä Andsten'in tehtaan edustalla, Kansan-
kodin luona, vekselissä Siltarakennusyhtiön tontin
edustalla ja Eläintarhantien luona.

Siltasaaren kadulla:

Vekselissä Siltasaarella.

Uniominkadulla:

Pitkän sillan eteläisessä päässä.

Elisabetinkadulla:

Vekselissä Vanhan klinikan edustalla ja Nikolain-
kadun kulmassa.

Nikolainkadulla:

Valtioarkiston luona, vekselissä postitalon edus-
talla ja tienristeyksessä Aleksanterinkadulla.

Kauppatorilla:

Vekselissä Seurahuoneen edustalla.

Unioninkadulla:

Etelä-Esplanadinkadun kulmassa, Pohjois-Maka-
siinikadun kulmassa.

Fabianinkadulla:

Pohjois- ja Etelä-Makasiinikatujen välillä olevassa
vekselissä, Etelä-Makasiinikadun kulmassa.

Pikku-Robertinkadulla:

Kasarmikadun kulmassa, Korkeavuorenkadun kul-
massa.

Iso Robertinkadulla:

Vekselissä, Annankadun kulmassa, Fredrikinkadun
kulmassa.

Fredrikinkadulla:

Merimiehenkadun kulmassa.

Pursimiehenkadulla:

Vekselissä, Albertinkadun kulmassa.

Pörssimiehenkadulla:

Vekselissä lähellä Merimiehenkadun kulmaa.

Ehdotus Helsingin sähköraitioteiden ohjesäännöksi

Artikla 1 Määräyksiä raitioteiden omistajille

A Liikennehenkilökuntaa koskevia

1 §

Raitiovaunun kuljettajaksi, rahastajaksi tai jarrumieheksi otettavan henkilön on oltava hyvämaineinen, luotettava, raitis ja muuten tehtävään sopiva henkilö, joka on täyttänyt 18 vuotta.

2 §

Rahastajien, kuljettajien ja jarrumiesten virantoimituksesta on pidettävä sellaista luetteloa, josta saa varman tiedon, ketkä heistä ovat virantoimituksessa tietyssä vaunussa. Tämä luettelo on oltava vaadittaessa poliisiviranomaisen saatavilla.

3 §

Raitiovaunun palveluskunnan on virantoimituksessa käytettävä huolittua ja siistiä Maistraatin hyväksymää virkavaate-tusta. Rahastajien, kuljettajien ja jarrumiesten on päähinees-sään, kauluksessaan tai muussa näkyvässä paikassa pidettävä heille määrättyä numeroa.

4 §

Vaununpalveluskunnan on virantoimituksessa kiinnitettävä huomionsa hyvään käytökseen sekä kohdeltava yleisöä kun-nioittavasti ja ystävällisesti. Tupakointi virantoimituksen ai-kana on heiltä kielletty.

5 §

Vaunukuljettajan on oltava täysin perehtynyt ja harjaantu-nut käyttämään vaunun hallinta-, jarru- ja merkinantolaittei-ta. Älköön kenenkään annettako harjoittaa vaunukuljetta-jan virkaa ennenkuin pätevän henkilön hänelle myöntämä todistus tästä asiasta on esitetty poliisiviranomaiselle.

6 §

Vaunukuljettaja on velvollinen omistamaan jakamattoman huomiokykynsä vaunun ohjaamiseen. Hänen on kiellettyä ryhtyä asiaankuulumattomaan keskusteluun kenenkään kanssa.

7 §

Vaunukuljettaja on vastuussa siitä, että alempana mainittu-ja nopeuksia ei ylitetä. Vaunun ohjauksen, jonka on tapahduttava asiaankuuluvalla varovaisuudella, on tapahduttava täysin yhdenpitävästi alempana mainittujen määräysten kanssa.

8 §

Kuljettajan on aina annettava merkinanto hälytyskellolla

1 kun vaunu lähtee liikkeelle

2 ennenkuin vaunu ylittää kadunkulman tai risteyksen. Merkinanto on annettava vähintään 10 m ennen em. paik-koja

3 kun ihmisiä, eläimiä tai esineitä on vaunun tiellä. Samoin kuin muissa tapauksissa, jolloin merkinanto on tarpeen onnettomuuden, yhteenajon tai muun esteen välttämisek-si

Ylitettäessä paikkoja, jotka on valaistu heikosti, tai paksun sumun tahi lumipyryn aikana on hälytyskellolla annettava jatkuvasti merkinantoja.

9 §

Pysähtynyt vaunu ei saa lähteä uudelleen liikkeelle ennen-kuin rahastaja on antanut määrätyn lähtömerkinannon.

10 §

Ajonopeus ei saa missään tapauksessa ylittää kahtasataaviit-täkymmentä (250) metriä minuutissa. Nopeutta täytyy täs-täkin vähentää siten, että vaunu voidaan pysäyttää käsijar-rulla yhden vaununpituuden matkalla seuraavissa tapauksis-sa

1 rataosuuksilla, joilla on vilkas liikenne

2 käännytessä kadunkulmissa

3 ylitettäessä risteyksiä

4 vaihteissa

5 kun ihmisiä, eläimiä tai muita liikenne-esteitä on kiskoil-la

11 §

Raitiovaunu täytyy ehdottomasti pysäyttää

1 kun avuton henkilö tai lapsi, joka ei voi huolehtia itses-tään, on kiskoilla

2 kun yhteentörmäystä tai onnettomuutta ei muutoin voi välttää

3 kun hälytystehtävässä oleva palokunta lähestyy

12 §

Rahastajalle kuuluu järjestysvallan säilyminen ja käskyval-lan pitäminen vaunussa. Hänen tehtävänä on soveltaa tä-män ohjesäännön määräyksiä.

Rahastajan tehtävänä on sen lisäksi erityisesti valvoa

1 että vaunussa viranteossa oleva henkilökunta täyttää asi-anmukaisesti velvollisuutensa

2 että vaunussa ei ole enempää matkustajia kuin on vahvis-tettu

3 että yksittäinen matkustaja ei saa hänen asiaan puuttu-matta loukata kassamatkustajien oikeuksia

4 että »täynnä»-kilpi ja vaunun kulkusuunnan ilmaiseva kil-pi asetetaan paikoilleen ja otetaan pois tarpeen mukaan

5 että matkustajien vaunuun nousu ja vaunusta poistumi-nen tapahtuu niin kuin tässä on säädetty. Rahastajan on oltava avulias erityisesti rouvasväkeä, lapsia, vanhuksia ja raihnaisia henkilöitä kohtaan silloin kun se voi tapahtua ilman haittaa

Rahastajan on annettava kuljettajalle merkinanto, kun vau-nu voi lähteä liikkeelle. Tämä ei saa tapahtua matkustajien noustessa vaunuun tai poistuessa siitä ennenkuin vaunuun nouseva on astunut vaunuun tai vaunusta poistuva on astu-nut maahan molemmilla jaloillaan.

Välttömästi vaunun saavuttua pääteasemalle on rahastajan tarkastettava, ovatko matkustajat unohtaneet esineitä vau-nuun. Jos näin on käynyt, on hänen välittömästi palautetta-va sellainen omistajalleen, tai jos tämä on mahdotonta, rai-tiovaunuyhtiön konttoriin, josta se on viimeistään seuraava-na päivänä toimitettava poliisille.

Jos matkustaja rikkoo tämän ohjesäännön määräyksiä eikä käyttäydy rahastajan määräysten mukaan tai käyttäytyy muuten sopimattomasti, täytyy rahastajan käskellä sellaista matkustajaa poistumaan vaunusta. Jos käskyä ei totella, on matkustaja luovutettava selityksen kera ensimmäisenä kohdattavalle poliisille.

13 §

Jarrumiehen, joka toimittaa virkaa vain jälkivaunussa, on oltava täysin perehtynyt vaunun hallintaan ja asiaankuuluvasti harjaantunut hoitamaan tarpeellisia laitteita. Hänellä, samoin kuin on kuljettajasta säädetty, on oltava todistus. Hänen on tunnettava tämä ohjesäännön 6 § sekä soveltuvilta osin 7 §.

B Liikkuvaa kalustoa koskeva

14 §

Kaupungin sähkötekniikon on tarkastettava vaunu kestävyytensä, rakenteensa ja hallintalaitteitensa puolesta ennenkuin se asetetaan liikenteeseen. Perusteellisesti korjattu vaunu tai vaunu, johon on tehty muutoksia, on samoin tarkastettava. Maistraatin laatima todistus siitä, että vaunu on hyväksytty liikenteeseen, on oltava näkyvällä paikalla jokaisessa vaunussa.

15 §

Raitiovaunu on pidettävä jatkuvasti siistissä, puhtaassa ja hyvässä kunnossa. Hallintalaitteiden lisäksi on jokaisessa vaunussa oltava:

- 1 häälytyskello kuljettajaa varten
- 2 merkinantokello, jolla rahastaja voi paikaltaan ja vaunun sisältä antaa tarpeellisia merkinantoja kuljettajalle tai mahdollisesti jarrumiehelle
- 3 vaunun edessä lyhty, jossa on valkoinen valo, joka on niin voimakas, että se pimeällä valaisee kirkkaasti kiskoja vähintään 10 metrin matkalta
- 4 vaunun takana, päivällä punainen levy, jonka läpimitta on vähintään 25 cm; pimeään aikaan lyhty, jossa on punainen valo, josta nähdään vaunun kulkusuunta, tai kun useita vaunuja on kytketty yhteen, junan loppupää
- 5 taulu, johon on vähintään 10 cm korkein kirjaimin kirjoitettu »täynnä». Taulu on asetettava näkyvälle paikalle heti, kun kaikki paikat on varattu

- 6 ulkopuolella vaunun kyljessä helposti ja selvästi luettavat kyltit, joihin on vähintään 15 cm korkein kirjaimin kirjoitettu se linja, jota vaunu kulkee, samoin kuin vaunun numero
 - 7 näkyvällä paikalla vaunun sisällä: tiedotus siitä linjasta, jota vaunu kulkee; sekä myös tiedotus pysäkeistä ja säädetystä taksasta ja maksutavasta ja suurimmasta sallitusta matkustajamäärästä vaunussa ja sen eri osissa
 - 8 tiedonanto, joka sisältää ne otteet tästä ohjesäännöstä, jotka Maistraatti on määrännyt
- Kaikki edellämainitut tiedonannot on oltava niin hyvin ruotiksi kuin suomeksikin.

C Liikennettä koskeva

16 §

Pimeällä on vaunun sisäosat ja sillat pidettävä riittävästi valaistuna. Kaikki edellämainitut lyhyt on pidettävä sytytettynä. Ovien ja ikkunoiden on sulkeuduttava hyvin eikä niitä saa varustaa matta- tai väriätyillä laseilla.

17 §

Sitä aikaa vuorokaudesta, jona raitiovaunuliikenteen on Majstraatin vahvistaman vuorolistan mukaan oltava käynnissä, ei saa rajoittaa elleivät luonnonesteet tai muut pakottavat olosuhteet sitä aiheuta. Jokaisesta liikenteen keskeytyksestä, joka kestää yli tunnin, on jätettävä ilmoitus poliisiviranomaiselle.

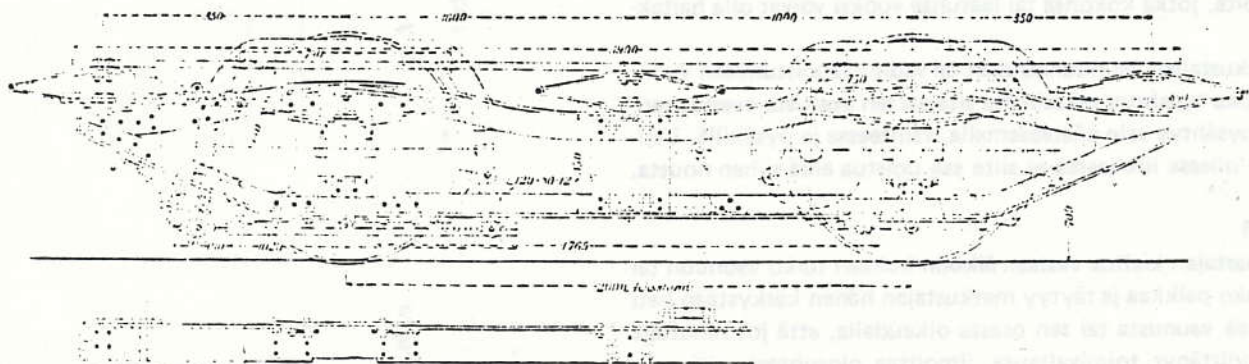
Myöskään voimassa olevaa taksaa ei saa ylittää.

18 §

Poliisiviranomaisen vahvistamaa vaunun tai sen osan suurinta matkustajamäärää ei saa ylittää. Virantoimituksessa olevan poliisin ei ole kiellettyä seurata sellaista vaunua, jonka matkustajamäärä on jo aiemmin ollut täysi.

19 §

Jokaisessa moottorivaunussa on oltava virantoimituksessa yksi kuljettaja ja yksi rahastaja, liitevaunussa yksi rahastaja ja yksi jarrumies. Jos liitevaunu on varustettu sellaisella jarrulaitteella, että jarrutus voi tapahtua kummalta sillalta tahansa, ei jarrumiestä tarvita. Sama koskee myös sellaista liitevaunua, joka on varustettu jatkuvatoimisella automaattisella jarrulla.

KUMMER -vaunun alusta

20 §

Vaunun peruuttaminen, jolloin kuljettaja on (liikesuuntaan nähden) takasillalla, on kiellettyä, ellei rahastaja ole etusillalla ja sieltä johda vaunun liikuttamista. Tämän on tapahduttava erityisen pienellä nopeudella.

Vaunun sisäoven ja sillalla olevan oven välinen paikka on tarkoitettu rahastajalle, jonka on matkustajien noustessa vaunuun ja siitä poistuessi laskeuduttava kadulle sekä palattava paikalleen vasta, kun vaunuun nousu ja vaunustapoistuminen on päättynyt. Sillan toinen ovi on pidettävä suljettuna niin, että vaunuun nousu ja siitä poistuminen tapahtuu vain em. oven kautta. Astuminen etusillalle tapahtuu ainoastaan suoraan kadulta.

21 §

Kahden peräkkäin kulkevan vaunun välille on jätettävä niin suuri etäisyys, että viimeisenä kulkevan vaunun kuljettaja voi pysäyttää vaunun kaikissa olosuhteissa täydellisellä varmuudella törmäämättä edellä kulkevaan vaunuun tai junaan.

22 §

Jokaisen vaunun pyörien edessä on oltava suojakaihdin, jonka etäisyys kiskosta ei saa ylittää 10 senttimetriä ellei se ole välttämätöntä lumen tai jään vuoksi. Tässä tapauksessa kaihtimen etäisyys kulkuradasta ei saa ylittää 15 senttimetriä. Vaunun päiden ja suojakaihtimen välissä ei vaunun alustassa saa olla esineitä, jotka ovat 36 senttimetriä lähempänä kiskoa vaunun ollessa tyhjä.

23 §

Valvoakseen, että ohjesäännön määräyksiä noudatetaan, on poliisiviranomaisen annettava järjestää yhtiön liikkuvan ja muun kaluston tarkastus niin usein kuin on tarpeellista. Teknisessä suhteessa valvovat raitiovaunuliikennettä kaupungin sähkötekniikat, joiden on tarpeen vaatiessa oltava poliisin käytettävissä viimeisessä mainituksa asiassa.

Artikla 11 Yleisiä määräyksiä

24 §

Vaunuun ei sallita päästää henkilöitä, jotka ovat ilmeisesti päihtyneitä tai voivat vaatteiden epäsiisteyden tai epämiellyttävän hajun vuoksi aiheuttaa matkustajille epämiellyttävyyttä tai hankaluutta. Tupakointi katetun vaunun sisällä on kielletty.

Raitiovaunussa ei kuljeteta koiria tai myöskään sellaisia tavaroita, jotka kokonsa tai laatunsa vuoksi voivat olla haitaksi.

Matkustajien vaunuun nousun tai vaunustapoistumisen vuoksi, joka tapahtuu takasillalta sitä varten avatusta ovesta, vaunu pysähtyy vain pääteasemalla, vaihteessa ja pysäkillä. Vaunun ollessa liikkeessä ei siitä saa poistua eikä siihen nousta.

25 §

Rahastajan kieltoa vastaan älköön kukaan tulko vaunuun tai ottako paikkaa ja täytyy matkustajan hänen käskystään heti lähteä vaunusta tai sen osasta oikeudella, että jos rahastaja on ylittänyt toimivaltansa, ilmoittaa olosuhteet raitiovaunun omistajalle tai poliisiviranomaiselle tutkimusta tai ranskaisua varten.

26 §

Matkustaja on velvollinen maksamaan matkasta säädetyn maksun, jonka raitiotien omistaja on pykälässä 15 kohdassa 7 mainitulla tiedonannolla tuonut vaunuun tiedoksi.

27 §

Matkustaja ei saa keskustella virantoimituksessa olevan vaunun kuljettajan kanssa.

28 §

Vaunun lähestyessä on yleisön heti poistuttava kiskoilta antoipa se merkinannon tai ei. Erityisesti ajavien ja ratsastavien on väistytävä niin paljon, että vaunu voi esteettä kulkea.

29 §

Jos tämän säännön määräyksiä ei noudateta tai niitä laiminlyödään, tuomitsee Maistraatti syyllisen enintään 50 markan sakkoon ellei tapahtumasta voi muuta seurata.

Valitukset raitiotien omistajaa tai sen henkilökuntaa vastaan on osoitettava joko poliisikamarille, poliisiasemalle tai virantoimituksessa olevalle poliisille. Poliisiviranomainen ryhtyy asiasta johtuviin sellaisiin tarpeellisiin toimenpiteisiin, että valittajaa ei myöhemmin vaivata saapumaan poliisikamarille, kuin jos on ehdottoman välttämätöntä.

30 §

Tämän ohjesäännön muutoksiin ryhtyy, kun sellaisia seikkoja kaivataan, läänin Kuvernööri yhdessä Maistraatin kanssa.

(Epävirallinen suomennos kaupunginvaltuuston hyväksymästä ehdotuksesta sähköraitiotieiden ohjesäännöksi. Kvalt protokolla 18.09.00 40 §)

För- och tillnamn:
Adress:
Linjen N:o:
Bössan N:o:
Insatt:
Aterfäs:
Datum:
Klockan:
Konduktörens namn och N:o:
f. m.
e. m.

Hiomavaunu voi olla tämänkin näköinen. Tämän laitteen omistaa Bochum-Gelsenkirchener Strassenbahnen, ja kuvauspaikka on Buer Rathaus.

A rail grinder of Bochum-Gelsenkirchener Strassenbahnen at Buer Rathaus.

Kuva/photo: I. Leppänen, 24.4.1978

Curve-greasing car at Limmer loop in Hannover.

Kuva/photo: I. Leppänen, 20.4.1978

Hannoverin liikennelaitoksen kaartenasvausvaunu Limmerin paluusilmukassa. Kaarteiden rasvauksella pyritään estämään laippojen kirsuntaa ja kulumista. Helsingissä sama tehtävä hoidetaan erikoisrakenteisella autolla.

PÄÄTEPYSÄKKI

koonnut A.Hellman

Aikaisemmin ilmestyneitä RAITIOita on vielä saatavana. Täydennä nyt kokoelmiasi.

1978: 1, 2, 4

1979: 1, 2, 3, 4

1980: 1, 2, 3, 4

1981: 1, 2, 3, 4

1982: 1, 2, 3, 4

Tilaus SRS:n postisiirtotilin kautta, 5 mk numerolta.

26.11.83

Linja 15 liikennöi jälleen, kun SRS järjesti jäsenilleen raitiovaunuajelun aiheena teliperävaunujen katoaminen. Kalustona olivat mv 2 ja pv 505. Liikkeelle lähdettiin noin klo 12 Rautatien torin sivuraiteelta. Reitti RT – SÖ – KÄP – HAR – SLS – TT – KTN – KIR – TH. Matka kesti runsaat kaksi tuntia. Vaunu 505 vietiin jo samana päivänä »säilytykseen» Koskelan ratapihalle.

TEFS-AJELU 26.5.1984 ja 2.6.1984

"To Europe For Steam" eli TEFS järjestää kahtena peräkkäisenä lauantaina mm SRS:n jäsenille ja tutuille avoimen raitiovaunuajelun, johon sisältyy muutakin ohjelmaa kuin museovaunulla 169 matkustaminen.

Kumpaisenakin lauantaina ohjelma alkaa noin kello 8.15 Vallilan halleilla, jossa on nähtävänä paikalla olevat museovaunut. Museovaunulla 169 lähdetään noin 9.00 Munkkiniemeen; takaisin tullaan Tukholman kadulle saakka, jossa vaihdetaan johdinautoon 1. Sillä mennään Kamppiin, jossa vaihdetaan vuoronmukaiseen metrojunaan suuntana Itä-Keskus. Sieltä tilausbussi vie metrovarikolle ja tutustumisen jälkeen tuo takaisin IK:een. Paluu keskustaan noin kello 12.00.

Kierroksen hinta on 35 mk, joka maksetaan TEFS Finland Account-nimiselle pankkitilille nro 400210-6483318 Helsingin Suomalainen Säästöpankki. Maksu on tehtävä viimeistään 11.5.1984. Mainitse nimesi lisäksi myös kumpana lauantaina aiot ottaa retkeen osaa.

Tervetuloa.

Metrolle on tulossa uusi opastintyyppi. Se on pääopastimen alapuolelle ripustettu puolipallon muotoinen »lamppu», jossa on vilkkuvalo. Valon väri on hälytysajoneuvojen sininen. Vilkkuva valo ilmaisee, että seuraavalla opastinvälillä on miehiä radalla töissä. Normaalitylanteessa lamppu on sammakussa. Ainakin kaikkiin tunnelialueen opastimiin on tarkoitus asentaa tällainen lisäopastin.

Kyseinen laite on ollut kokeiltavana Hakaniemen ykkösraiteen itäpäähän »lähtöopastimen» yhteydessä. Ensin alkuun vilkun väri oli haalean keltainen, mutta jo muutaman päivän kuluttua se muutettiin siniseksi. Kaikkiin pääopastimiin on myös tarkoitus asentaa puhelin.

»Päivittäinen matkustajakin» on päässyt toteamaan, että pakopysäytyslaitteisto toimii. Tapahtui nimittäin tässä taannoin, että ensimmäinen avotaiwaan alla oleva pääopastin näytti seis-opastetta, eikä vaihtunut aja-opasteeksi, vaikka junanvalvoja sitä kai odotti. Kuljettaja jarrutti kylläkin ensin vähän, mutta tuntui lopettavan jarrutuksen kesken. Niinpä opastin sivuutettiin hyvää vauhtia. Ajomootoreista katkesi välittömästi virta ja JUNA jarrutti voimakkaasti mutta rauhallisesti, nykimättä tai luistamatta. Niinpä pysähdyttiin harvinaisen nopeasti. Kuljettaja kävi lyhyen radiokeskustelun valvomon kanssa ja matka jatkui pian edelleen. Ainaakaan näkyvää vaaratilannetta ei tästä tapauksesta syntynyt!

HKL tilaa metron kiskotustöitä varten kiskoja ja pölkkyjä. Välin Itäkeskus – (Kontula) kiskotustyöt alkanevat touku-kuussa 1984.

K-Betoni Oy:ltä tilataan 10.200 ratapölkkyä; 3.110.000 mk
Oy Dynos Ab:ltä tilataan 150 tn virtakiskoja; 500.000 mk
Kesko Oy:ltä tilataan 680 tn ratakiskoja; 1.900.000 mk

Metron jatkamisesta Vuosaareen päätetään kunhan Vuosaaren kaavoitus selviää ja liityntäliikenteestä saadaan tarpeeksi kokemuksia.

Rataosan Itäkeskus – Kontula asetinlaitteet ja kauko-ohjauslaitteet sekä niihin liittyvä Herttoniemen valvomon muutos-työ on päätetty tilata Siemens Oy:ltä. Hankintojen arvo on 11,3 miljoonaa markkaa. Liikenne järjestetään siten, että joka toinen vuoro ajaa Kamppi – Itäkeskus ja joka toinen Kamppi – Kontula. Muutoin eivät metrovaunut riitä. Kun Itäkeskuksen – Kontulan rata hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa, edellytettiin, että metrovaunuja ei tilata lisää. Laitteiston on oltava valmiina elokuuhun 1986 mennessä, jolloin koeliikenne alkaa.

Metron ruuhkajuna 11 (ks. 16.1) on nähty usein liikenteessä. Se lähtee junien 2 ja 3 välissä noin klo 7.38 Itäkeskuksesta raiteelta 2 (!). Juna palaa takaisin tyhjänä.

Aiemmin mainitut metron ruuhkajunat kulkevat seuraavasti (jos kulkevat):

11 lähtö IK 7.37 (raide 2) – tulo KP 7.50.40
lähtö KP 7.57 – tulo IK 8.10.40

12 lähtö IK 7.47 (raide 2) – tulo KP 8.00.40
lähtö KP 8.07 – tulo IK 8.20.40

Suunta KP – IK ajetaan tyhjänä.

Metron vuorot ovat maanantaista lauantaihin 1–8. Kymmenen minuutin liikenteessä ajavat vuorot 1, 3, 5, 7 ja 8. Sunnuntaisin vuorot ovat 1, 3, 5, 7 ja 9 (!).

Johdinautoon HKL 1 vaihdetaan keväällä sarjavalmistainen taajuusmuunnin ja koeliikenne jatkuu vuoteen 1985. Tällöin HKL on valmis määrittelemään Helsinkiin soveltuvan johdinauton rakennevaatimukset ja tekemään esityksen Helsingin johdinautoliikenteen tulevaisuudesta. Samanaikaisesti selvitetään, onko niveljohdinauto sopiva hankintakohde sekä paljonko tarvitaan diesel-varakalustoa.

Tämänhetkisten laskelmien mukaan johdinautoliikenne on 10–15 % kalliimpaa kuin dieselbussiliikenne.

Suunnitelmien mukaan uusiin HKL:n busseihin tulee eteen oikeaan yläkulmaan 30 cm korkuiset linjanumerot. Taakse ja sivulle tulevat 20 cm korkuiset numerot. Tämä koko on UITP:n suosittelema. Suomen Paikallisliikenneliitto on myös ottanut nämä kokosuositukset uuteen koristandardiin. Vanhojen bussien linjanumeroiden suurentaminen tulee liian kalliiksi. (Vaihdettaisiinpa edes haalistuneet rätit uusiin!) Raitiovaunuista ei ole ollut puhetta. Niissähän on menty pie-niin päin.

RAITIOssa 4–1980 olleessa varoitusvilkkuuettelossa on virhe. Kohta Rautatieläisenkatu linjan 2, 2A päätepysäkki 2 kpl pitää olla Ratamestarinkatu, Rautatieläisenkadun risteys, Messukeskuksen pysäköintialueelta 2 kpl ja linjan 2, 2A päätepysäkki Ratapihantie 2 kpl. Sama virhe on RAITIO:n 2–1981 sivulla 45 olevassa luettelossa.

Edellisissä luetteloissa mainitut Ratapihantien ja Rautatieläisenkadun risteyksessä olleet neljä varoitusvilkkuu on poistettu; niiden tilalle on asennettu liikennevalot.

TuKL:n moottorivaunut 17, 32 ja 40 on siirretty Turun historiallisen museon pihaan Kalastajankadulle. Ainakin kaksi vaunua on tarkoitus kunnostaa museoesineiksi.

HKL säästää vaunun 331 museotarkoituksiin.

Vallilassa seisovat museoperävaunu 521 sekä 505, jota ilmeisesti säilytetään toistaiseksi tilausajokäyttöön.

Vaunut 512 ja 522 vietiin romukauppaan joulukuun alussa. Vaunut 525 ja 530 kuljetettiin sinne 7.12.83.

Vaunut 503 ja 507 kuljetettiin romukauppaan 12.–13.1.84.

Viikolla 3 olivat vaunut 310 sekä 502, 506 ja 524 Koskelan »romuraiteella». Ne vietiin pois palasina 13–16.2.

Vaunun 357 romutus alkoi maaliskuun alussa.

Vaunu 357 on hylätty vuonna 1983. Vaunu oli tammikuussa -83 kolarissa toisen vaunun kanssa.

Romutetut tai hylätyt vaunut 29.2.1984 (raitiovaunuteknisen toimiston mukaan):

- 305, 310, 312, 315, 316, 326, 327
- 333, 345, 349, 350, 357, 375
- 501–530

Kaikki teliperävaunut on jo aikaa sitten hylätty. Vaunut 515–519 romutettiin 1981. Romutetuiksi on todettu kaikki muut vaunut paitsi 505, 508 ja 521 (10.2.83).

Tänä vuonna romutettavat vaunut (kolarit muuttavat suunnitelmia): 301, 309, 311, 317, 320, 324, 325, 340, 344, 351, 369, 370.

Raitiolinja 7 lopetetaan syyskuussa. Samaan aikaan siirtyy linja 8 reitille – Helsinginkatu – Hämeentie – Paavalin kirkko. Linjojen 5 ja 8 liikenne tihenee. Linja 7 aloittaa uudelleen uudella reitillä elokuussa 1985.

Vaunuun 35 on asennettu kolarikorjauksessa Nr II:n etulyhdyt. Vaunu törmäsi Unioninkatu 45 kohdalla toisen nivelvaunun perään. Molemmista rikkoutui mm. nivelosa pahasti.

Matkailulippuja saa nyky maailman aikaan viikonloppuisin vain Rautatien torin kukkakioskista, joka sijaitsee ns. Bermudan kolmiossa.

Eräänlainen uutinen: Eräs HKL:n palveluksessa oleva kertoi totena, että ensi syksynä linja 6 siirretään reitille – Ht – Yop – Yt – Hie.

Aki Kaurismäen elokuvassa »Rikos ja rangaistus» on vaunulla 308 oma pieni rooli Vilhonkadulla. Kohtaus on kuvattu aamuyön hiljaisimmilla hetkillä, jolloin eräs elokuvan päähenkilöistä jää 308:n alle.

Uutinen vuodelta 1976!

HKL:n uudistettu linjatunnuskirjaimisto:

- A= päälinjan reittiä suurimmalta osalta kulkeva linja, joka on joko lyhyempi tai pitempi kuin päälinja
- N= yöliikennelinjan tunnus silloin, kun reitti poikkeaa päälinjan reitistä
- S= päälinjan reitistä Senaatintorin, Kauppatorin tai Kasarmitorin suuntaan johtava linjareitti
- B, T, V= päälinjan reitistä poikkeavat linjareitit. Tunnuksilla ei alueellista merkitystä. Päälinjoihin nähden nämä linjat voivat poiketa miten tahansa. Ruuhkalinjoilla pyritään käyttämään V-kirjainta
- X= tilapäiset linjat

Nykyään erällä kirjaimilla on uusia merkityksiä, nimittäin:

- T= idänsuunnan linjoilla Vuosaaren telakka (ei 50T)
- T= koululaislinja
- X= pikalinja

29.11–1.12.83

Metrojunien viimeinen vaunu on suljettu suunnassa IK–KP matkustajilta klo 19 jälkeen heti, kun 10 minuutin vuorovälit alkavat ja siirrytään kahden yksikön juniin. Kyseessä on kokeilu, jonka tarkoituksena on vähentää ilkivaltaa. Suljetun vaunun huomaa vain siitä, että siinä ei ole sisävalaistusta. Lisäkilvitystä ei käytetä. Kokeilun tarkka alkamispäivä ei ole tiedossa.

Metrojuna 169–170 saapui Helsinkiin joulukuun alussa.

6.12.83

Tavanomaisia poikkeusreittejä: esim. 4N ja 5 kääntyivät Kauppatorilla. Bussilinjat 4X ja 5X kuljettivat Katajanokalle.

17.12.83

Bulevardilla tehtiin vesijohtotöitä ja linja 6 ajoi Kirurgille klo 16 jälkeen. Bussilinja 6X ajoi reittiä Erottaja – Hieta-lahti.

Samat järjestelyt olivat voimassa 18.12 (su) koko päivän ja 19–22.12 kello 18 jälkeen.

Joulukuun puolivälissä oli metrovaunuihin merkitty lisää invalidipaikkoja. Ne ovat keskioivista ohjaamoon päin ensimmäiset neljä paikkaa oikealta. Ne on merkitty samanlaisin kilvin kuin päätypaikatkin.

Joulun tietämissä poistettiin Itäkeskuksen itäisen lippuhallin aukiolorajoitukset.

24.12.83

Tavanomainen joululiikenne:

Linjalla 55A tiennetty liikenne klo 10–17.

LOY liikennöi linjaa 73A Rautatien tori – Ala-Malmi klo 9–16.

Liikenne päättyi klo 17.30 mennessä. Viimeinen metrojuna KP:sta klo 17.30 ja IK:sta 17.15. VR:n lähiliikenteen viimeiset junat Helsingistä: R 14.15, H 17.35, K 17.25, T 18.50, N 18.15, P 17.15, L 18.07, M 17.57.

25.12.83

Liikenne käynnistyi klo 11.00 jälkeen. Ensimmäinen metrojuna IK:sta vuoro 7 (167&141). Junissa vain kaksi yksikköä. Radan avausjuna saapui Kampista IK:n »läntiselle ratapihal- le etelästä laskien raiteelle 2» klo 11.06 (107&133), josta se palasi heti MV:lle. Ensimmäinen juna KP:sta klo 11.40 vuoro 7.

VR:n lähiliikenteen ensimmäiset junat Helsingistä: R 13.15, H 10.35, K 11.25, T 7.15, N 10.15, P 11.15, L 8.17, M 8.57.

1.1.84

Itäkeskuksen linja-autoterminalissa seisoivat Mercedes-Benz O 305 G/Ajokki nivelbussi HKL:n väreissä. Ovet 2-2-2-0, keskioivien vieressä lastenvaunupainike. Keski- ja takaovissa valokennot. Auto mainosti lukkiutumatonta ABS-jarrujärjestelmää. Siinä ei ollut lainkaan numeroita eikä omistajanmerkkiä.

HKL:n käytössä olevat nivelbussit talvella 1984:

- 2 Mercedes Benz O 305 G/Ajokki
- 3 Scania BR 112A/Ajokki (harmaa)
- 4 Sisu BK 200 D/Wiima
- 5 Volvo B10M/Wiima

Joulukuun lopulla ja varsinkin tammikuussa rattikaria oli linjalla 6 enemmänkin sääntö kuin poikkeus. Parhaimpina päivinä ennen tammikuun puoliväliä oli linjalla jopa kaksi rattikariaa vakiovuoroissa. Syynä lieene ollut keli, joka oli harvinaisen märkä. VTS-vaunuista paloi ratamootoreita oikein »urakalla». Varsinkin linjat 1 ja 2 kärsivät märkyydestä tammikuussa. Pahimpina hetkinä oli ykkösellä vain yksi vaunu. Bussejakin käytettiin apuna. Kuutosen rattikariat vaihdettiin kuitenkin heti VTS:iin, kun sellaisia vain »löytyi». Lähes vakinaisena rattikariavuorona on ollut 55.

1.1–5.1.84

Nivelvaunuihin (Nr 1) on tänä aikana vaihdettu lähes 60 tuhotun niskatuen tilalle uudet. Samana aikana on tuhottu noin 20 istuinta ja yhtä monta selkänojaa.

1.1.84

Vaunu 39 oli linjalla 4N. Siitä esimerkiksi rikottiin takavien lasit, revittiin kumimattoja lattialta, rei'itettiin sisäkattoa useasta kohdista ja revittiin irti tuuletusikkunoiden kahvoja. Kaksi tekijää saatiin kiinni.

2.1.84

Metrolle uusi aikataulu: Viiden minuutin liikenne IK:sta ma-la 5.30-20.45 ja KP:sta 5.50-21.00. Kymmenen minuutin vuorovälit ma-la IK:sta 20.55-22.35 ja KP:sta 21.10-23.00 sekä su IK:sta 6.35-22.35 ja KP:sta 7.00-23.00.

Kolme yksikköä on junissa käytetty ma-pe 5.30-n. 9.00 ja n. 14.30-n. 19.20 sekä su n. 11.00-23.00. 2.1. jälkeen kolmas yksikkö iltaruuhkassa klo 14.35-17.40. IK:n lähtöaikojen mukaan.

Linjoille 90 ja 90A tuli reittimuutos. Uusi reittiosuus: – Kontulantie – Sinikuja – Karpalotie – Keinulaudantie – Kontulankaari –. Reitti palvelee Kurkimäen uutta asuin-aluetta.

5.1.84

Nivelmoottorivaunu 74 tuotiin Helsinkiin. Koskelassa se oli klo 7 jälkeen ja Vallilaan se saapui vaunun 44 vetämänä klo 14.45.

Metrojuna 171-172 tuotiin Helsinkiin.

13.1.84

liikennöitiin viimeisen kerran linjoja:

- 84 RT Laajasalo (Gunillantie)
- 84X RT – »
- 85 RT – Yliskylä – Jollas
- 87 RT – Laajasalo (Öljysatama)
- 88 RT – Yliskylä – Kaitalahti

13.1.84

Aamuruuhkassa vaunu 56 linjalla 1 vuorossa 104 (!) sekä 1 vuorossa 5.

14.1.84

Vaunu 4 linjalla 1 sekä nivelvaunu linjalla 7 vuorossa 74.

16.1.84

Linjoja 84 M, 85 M ja 88 M liikennöidään myös ruuhka-aikoina. Linjaa 87 M Herttoniemi M – Laajasalo (Öljysatama) alettiin liikennöidä ruuhka-aikona.

Linjat 90 M, 90A M ja 96T M siirtyivät LOY:ltä HKL:lle. Uudet metrovuorot ovat 11 ja 12. Ne ajetaan henkilökunta- ja kalustotilanteen salliessa klo 7.30 aikoihin. Vuorot ajavat vain yhden kierroksen vakiojunien välissä. Lähtöjä ei ole merkitty yleisöaikatauluihin.

18.1.84

Vaunut 11 sekä 325 linjalla 6, jälkimmäinen vuorossa 55. Linjalla 1 vaunu 27 vuorossa 102.

RAITIOssa 3-1982 mainittu poikkeuksellinen punavärinen virroitin, joka oli vaunussa 64, löytyi marraskuun lopussa Vallilan hallin pihasta.

19.1.1984 oli vaunu 33 koeajossa remontin jälkeen. Siinä oli em. virroitin entistä kirkkaamman punaisena.

31.1.84

Vaunu 41 linjalla 8 vuorossa 109.

1.2.84

Linjan 23 reittiä pidennettiin Hakaniemeen. Linjan uusi nimi on Siltasaari – Länsi-Pasila – Ruskeasu. Reitti on sama kuin 23V:n, mutta 23 ei käy Invalidisäätiöllä. Samalla linjalle 23 tuli ma-pe 11 lähtöä lisää sekä la 46 ja su 42 lähtöä lisää.

2.2.84

Vaunu 74 ensimmäisellä koeajolla.

4.2.84

Vaunu 74 linjalla 4.

6–7.2.84

Vaunu 169 mainosvaununa; mainonnan aihe Finnairin »Operaatio lentävä pyörätuoli».

9.2.84

HKL 2 linjalla 66A

14.2.84

Uusi metrojuna saapui Helsinkiin.

Linjalla 6 on myös helmikuussa ollut lähes päivittäin rattikarioita sekä vaunuja sarjoista 1–15 ja 16–30.

22.2.84

Vaunu 13 hinasi linjan 1 vaunun 328 Käpylästä.

1.3.84

Linjan 53 viikottainen lähtömäärä nousi 145:stä 200:aan.

8.3.84

Vaunu H7 kouluvaununa.

19.3.84

Nivelbusseja on alkanut näkyä linjalla 58 enemmänkin.

20.3.84

Vaunu 75 oli koeajolla.

8.4.84

Moottorivaunu 169 oli tilausajossa.

Yhteistariffi 1.1.1984

Kertalippu, aikuiset	4,60 mk
Kertalippu, lapset (7-16v)	1,70 mk
10 mtk sarjalippu, aikuiset	41,00 mk
10 mtk sarjalippu, lapset (7-16v)	9,00 mk
Matkailijalippu, 24 t	24,00 mk

Helsingissä vakituisesti asuville:

30 päivän lippu, aikuiset	85,00 mk
30 päivän lippu, lapset (7-16 v)	28,00 mk
Vuosilippu	850,00 mk
I puolivuosi	510,00 mk
II puolivuosi	340,00 mk
I vuosineljännes	280,00 mk
II vuosineljännes	240,00 mk
III vuosineljännes	220,00 mk
IV vuosineljännes	110,00 mk

loppuvuoden maksumerkit voi lunastaa vain, jos on ostanut alkuvuoden maksumerkit.

10 matkan alennussarjalippu ^x	9,00 mk
30 päivän alennuslippu ^x	28,00 mk
^x koululaiset ja varusmiehet, jotka täyttävät kaupunginhallituksen vahvistamat myöntämisperusteet	

Eläkeläisliput	
10 matkan alennussarjalippu	9,00 mk
30 päivän alennuslippu	28,00 mk
Näitä lippuja saavat ostaa Helsingissä vakinaisesti asuvat, 60 vuotta täyttäneet asumistuen saajat sekä henkilöt, joiden eläkeläislippu on myönnetty vuonna 1982 saadun tukilisan perusteella.	
10 mtk alennussarjalippu 65-vuotiaille	27,50 mk
30 päivän alennuslippu 65-vuotiaille	56,50 mk
Uusi lippu. Tarkoitettu sellaisille 65 vuotta täyttäneille Helsingin asukkailla, jotka eivät voi saada em. eläkeläislippuja.	

Invalidiliput	
10 matkan alennussarjalippu	9,00 mk
30 päivän alennuslippu	28,00 mk
Myöntämisperusteen yleisperiaate on liikuntarajoitteinen henkilö, joka on pysyvästi työkyvytön tai jonka haaita-aste on vähintään 60 %.	
Vakinaisesti Helsingissä asuvat henkilöt, joilla on entisin perustein saatu voimassa oleva invalidien kantakortti, voivat uudistaa sen vielä yhdeksi kaksivuotiskaudeksi ilman lääkärintodistusta. Myöhemmin heihin sovelletaan uusia myöntämisperusteita.	
— Ostettavien alennussarjalippujen määrää ei ole enää rajoitettu.	

— Joukkoliikenteen tarkastusmaksu on 85 markkaa. Se peritään kertalipun hinnan lisäksi, jos matkustajalla ei ole matkanoikeuttavaa lippua. Matkustaja vastaa ITSE siitä, että hänellä on matkaan oikeuttava lippu.

— Vanhan tariffin mukaiset sarja- ja matkailijaliput ovat voimassa 31.1.1984 yöliikenteen loppuun. Lippuja ei lunasteta takaisin.

Vantaan kaupungin tasatariffilinjojen hintoja

Aikuisten kertamaksu	4,20 mk
Lasten kertamaksu (7-16 v)	2,10 mk
10 matkan sarjalippu, aikuiset	37,00 mk
10 matkan sarjalippu, lapset (7-16 v)	18,50 mk
30 päivän lippu, aikuiset	77,00 mk
30 päivän lippu, lapset (7-16v)	45,00 mk
30 päivän vaihtolippu, aikuiset	250,00 mk
30 päivän vaihtolippu, lapset (7-16v)	125,00 mk
10 matkan alennuslippu ¹	18,50 mk
30 päivän alennuslippu ²	45,00 mk

1 Vantaalla vakinaisesti asuvat

- 65 vuotta täyttäneet
- 60 vuotta täyttäneet, jotka saavat vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai vanhuudentukieläkettä
- invalidit, joilla on vähintään 50 % kokonaisinvaliditeettiä tai liikuntavammoista aiheutuva vähintään 30 % haitta-aste
- sokeiden saattajat saattomatoilla
- 17 vuotta täyttäneet koululaiset, jotka käyvät peruskoulua, lukiota, lukion iltalinjaa tai ammattikoulua
- opiskelijat, jotka opiskelevat täysipäiväisesti vähintään 2 vuotta pääkaupunkiseudulla sijaitsevassa korkeakoulussa, opistossa tai vastaavassa
- varusmiehet ja siviilipalvelumiehet palvelupaikasta riippumatta

2 30 päivän alennuslippuja voivat ostaa edellämainitut 17 vuotta täyttäneet koululaiset sekä invalidit ja opiskelijat. Alennuslipun osto-oikeuden ilmaisevat matkatukikortit myönnetään 2.1.84—. Korttia haettaessa tulee olla henkilöllisyystodistus, josta ilmenee henkilötunnus, hyvä passikuva matkatukikorttiin liikutettäväksi sekä tarvittavat todistukset.

ESPOO: Kaupunginkanslian sivutoimistosta ja kaupungintalon kassasta saa 1.1.84 jälkeen espoolaisbusseihin kelpaavia invalidilippuja kantakortteineen. Erityislippu on Matkahuolto Oy:n 25 tai 50 matkan sarjalippu, joka myydään puoleen hintaan. Kantakorttia varten tarvitaan terveysasemalta saatava lääkärinlausunto vammaisuudesta, todistus espoolaisuudesta ja valokuva.

Asevelvollisten alennuslippujen myöntämisperusteet muuttuvat. Kantakortti on samanlainen kuin invalidilipun. Kahdeksan kuukautta palvelevat saavat neljä 25 matkan sarjalippua ja 11 kuukautta palvelevat sekä siivilipalvelumiehet kuusi lippuvihkoa. Liput myydään puoleen hintaan.

TaKL lippujen hinnat 1.1.1984

	Matkaa	Tunnus	
Kertalippu, aik.		KA 9	4,00 mk
Kertal., lapset		KL 9	2,00 mk
Perhealennusl.	30	P 9	68,00 mk
Alennuslippu	10	A 9	32,00 mk
» lapset	10	L 9	13,00 mk
» koululaiset eläkeläiset vammasiset	10	K 9	13,00 mk
Kuukausilippu		KK 9	85,00 mk
Matkailijalippu			
aikuiset		MA	20,00 mk
alle 16 v		ML	15,00 mk

Kertalippuun ei sisälly vaihto-oikeutta. Alennuslippuihin sisältyy yksi vaihto-oikeus. Vaihtomatka on tehtävä eri linjalla paikkaan, jonne ei ensiksi käytetyllä autolla pääse ja jonne ei ensimmäiseltä autoonnousupaikalta autoa kulje. Vaihto on tehtävä tunnin kuluessa viimeisen leiman kellonajasta laskettuna. Menosuuntaan saa käyttää linjojen kaikkia yhteisiä pysäkkejä. Paluusuunnassa tulee vaihtaa eri linjalle ensimmäisellä mahdollisella pysäkillä. Matka ei saa jatkua paluusuunnassa samaa katuä pitkin.

Lastenlipulla saa matkustaa 11-vuotias ja sitä nuorempi. Aikuisen mukana saa kaksi 6 vuotiasta tai sitä nuorempaa matkustaa maksutta.

Matkailijan lippu on voimassa 24 tuntia.

Yömaksu on kaksinkertainen.

Aitolahden ja Teiskon linja-auton käyttäjät saavat kaupungilta lipputukea yksityisten liikennöitsijöiden sarjalippuihin. Kuukausilippu on henkilökohtainen kantakorttityyppinen lippu, joka anomuksesta myönnetään vain Tampereella asuville. Kuukausilippujen kantakortteihin kiinnitettäviä maksutarroja myydään jokaisen kuukauden 20. päivästä seuraavaksi kuukaudeksi. Tarraan on kirjoitettava oman kantakortin numero. Maksutarra on voimassa kalenterikuukauden. Yöllikenteessä peritään lisäksi yksinkertainen maksu joko kerta- tai alennuslipulla.

Pääkaupunkiseudun lähiliikenteen (ei Helsingin yhteistarifin) matkalippujen hinnat 1.1.1984

	menolippu	10 mtk sarjalippu	kuukausil.
1 vyöhyke	4,50	38,00	95,00
2 vyöh.	8,00	68,00	167,00
3 vyöh.	11,00	94,00	240,00
4 vyöh.	14,00	119,00	295,00
5 vyöh.	18,00	153,00	360,00
6 vyöh.	21,00	179,00	405,00

	lasten menolippu	lasten 10 mtk sarjalippu	koululaisl. ^x 12 v täytt.
1 vyöhyke	2,30	19,00	71,00
2 vyöh.	4,00	34,00	125,00
3 vyöh.	5,50	47,00	180,00
4 vyöh.	7,00	59,50	221,00
5 vyöh.	9,00	76,50	270,00
6 vyöh.	10,50	89,50	304,00

	koulul. ^x alle 12 v	lasten kuuk.lippu alle 7 v
1 vyöhyke	48,00	48,00
2 vyöh.	84,00	84,00
3 vyöh.	120,00	120,00
4 vyöh.	148,00	148,00
5 vyöh.	180,00	180,00
6 vyöh.	203,00	203,00

x kuukausilippu

VR:n pääkaupunkiseudun vyöhykelippujärjestelmä laajeni Riihimäelle asti. Vyöhykkeitä on nyt kuusi (A–F):

- A Helsinki–Malmi, Hki–Malminkartano, Hki–Leppävaara
- B Pukimäki–Korso, Kannelmäki–Martinlaakso, Mäkkylä–Mankki
- C Rekola–Järvenpää, Kauklahti–Kirkkonummi
- D Kyrölä–Takoja
- E Jokela–Monni
- F Hyvinkää–Riihimäki

Niinkuin luettelosta näkyy, vyöhykkeiden rajat ovat »liukuvia». Vyöhykkeiden rajoilla on aina kaksi perättäistä liikennepaikkaa, joilla on kaksi vyöhyketunnusta. Esimerkiksi Huikko D, Jokela DE, Takoja DE ja Palopuro E. Näin pääsemme Huikosta Takojaan yhden vyöhykkeen lipulla, mutta Palopuroon kahden vyöhykkeen lipulla.

Wiborgs
Elektricitetsverk och Spårvägar

Telegramadress: Kraftverk

Postadress: Fabriksgatan 4

Telefon

Kontor. . . 2 00
Direktion . 8 96
Tekn. byrå . 1 57

Wiipurin
Sähkölaitos ja Raitiotiet

Sähköosote: Kraftverk

Postiosote: Tehtaankatu 4

Puhelin

Konttori . . 2 00
Johtokunta. 8 96
Tekn. toim. 1 57

TuKL:n uudet taksat 1.1.1984

Kuukausikortti	70 mk
Aikuisten kertalippu	3,40 mk
Lasten kertalippu (7-17 v)	1,60 mk
Aikuisten vaihtolippu siirryttäessä TLO:n autosta TuKL:n autoon	1,50 mk
Aikuisten 10 matkan alennuskortti	27,00 mk
Lasten 10 matkan alennuskortti (7-17 vuotiaat ja eläkeläiskortin haltijat)	13,50 mk
Invalidien 10 matkan alennuskortti	8,50 mk
Koululaisten 50 matkan alennuskortti	23,00 mk
Vuosikortti (henkilökohtainen)	710,00 mk
Vuosikortti (haltijakohtainen)	1065,00 mk
Matkailijalippu (TuKL ja TLO)	15,00 mk
Matkailijalippu (TuKL)	8,00 mk
Alennuskortin ja kuukausikortin kotelo	0,20 mk
Lastenvaunuista, -rattaista ja pyörätuolista ei peritä maksua. Maksua ei myöskään peritä pyörätuolissa matkustavalta henkilöltä eikä lastenvaunuissa tai -rattaissa olevan lapsen tai pyörätuolissa olevan henkilön kanssa matkustavasta matkustajasta!	
Vanhan taksan mukaiset alennuskorttien voimassaolo päättyy 31.1.1984.	

Invalidit ja eläkeläiset voivat matkustaa TLO:n linjoilla samaan hintaan kuin TuKL:n linjoilla. Turun kaupunki ostaa TLO:lta invalidi- ja eläkeläislippuja, jotka se edelleen myy 10 matkan sarjakortteina keskimatkahintaan invalidi- ja eläkeläiskorttien haltijoille. Keskimatkahinnan määräytymisperusteet hyväksyy teknisten laitosten lautakunta ja kortin myöntää kaupunki. Alennuslipun kelpoisuusaika on osto-vuosi ja seuraava tammikuu. TLO lunastaa myymättä jääneet liput kaupungilta myyntihintaan. Alennuskortti voidaan myöntää alaraajainvalideille, joiden haitta-aste on vähintään 40 %, ja muille vähintään 50 % invalideille. Korttiin on oikeus myös invalidikortin haltijan, sokean ja näköinvalidin saattajalla. Eläkeläisalennuskortin voivat hankkia kansaneläkkeen lisäosan ja rintamalisän saajat sekä rintamasotilas-eläkeläiset. Lippuja voidaan myydä tai luovuttaa yhdelle henkilölle enintään 60 matkaa varten kuukaudessa.

Konduktör N:o

d.

borta

öfver

Smf	74

Uppräknnarens namn:

TLO:n linjat (1.6.83):

- 6 Suikkila - Kauppatori - Petrelius - Ilpoinen (ma-su)
- 8 Kauppatori - Ruissalo (camping) (ma-su)
- 9 Uittamo - Kaupunginsairaala - Kauppatori - Takakirves (ma-su)
- 9A Uittamo - Ispoinen - Pernon telakka (ruuhkal.)
- 10 Lauste - Uusi hautausmaa - Kauppatori - Patterinhaka - Perno - Pansio (ma-su)
- 10A Lauste - Hippoksentie - Kauppatori - Pitkämäki - Mukkuri (ma-su)
- 10B Kauppatori - Öljysatama - Pansio (ruuhkal.)
- 11 Piispanristi - Vanha hautausmaa - Kauppatori - Pläkkikaupunki (ma-su)
- 12 Varissuo - Uusi hautausmaa - Kauppatori - Patterinhaka - Pansio (Valmet) (ma-su)
- 12A Varissuo - Itäharju - Kauppatori - Iso-Heikkilä - Jyrkkälä - Härkämäki (ma-su)
- 12B Kauppatori - Teollisuuskatu - Jaanintie (ruuhkal.)
- 12C Varissuo - Kauppatori - Patterinhaka - Pernon telakka (ma-pe)
- 13 Runosmäki (Kiikku) - Palli - Kauppatori - Puistomäki - Uittamo (ma-su)
- 18 Runosmäki - Palli - Kauppatori - Kurjenmäki - Luolavuori - Liisankatu - Rättilänkatu (ma-su)
- 19 Lauste - Lemminkäisenkatu - Kauppatori - Pohjola - Kähäri - Jyrkkälä - Vienola (ma-su)
- 20 Runosmäki (Kiikku) - Markulantie - Artukainen - Pernon telakka (ruuhkal.)
- 20A Runosmäki (Kiikku) - Markulantie - Artukainen - Pansion telakka (ruuhkal.)
- 21 Kauppatori - Kärämäki - Moisio - Saarenoja (m-s)
- 22 Linja-autoasema - Röntämäki - Oriketo - Jäkärä - Maaria - Arvaismäki (22 A)
- 22M Linja-autoasema - Tampereen valtatie - Jäkärä (ruuhkal.)
- 23 Linja-autoasema - Kärämäki - Moisio - Paattinen - Tortinmäki (ma-su)
- 24 Kauppatori - Kaupunginsairaala - Virvoituksentie (Luolavuoren vanhainkoti) (6 vuoroa ma-pe)
- 25 Piispankatu - Tuomiokirkkotori - Kauppatori - Finnairin toimisto - Lentoasema (ma-su)
- 60 Kuninkoja - Teräsrautela - Kauppatori - Petrelius - Peltola - Harittu

Helsinki

TLO

Turun Linja-autoilijain Osuuskunta on perustettu vuonna 1954 yksityisten liikenteenharjoittajien yhteistoimintaelimeksi hoitamaan ja edistämään jäsentensä liikenteenharjoittamista Turussa. TLO:n perustivat 51 paikallisliikennöitsijää, jotka aiemmin olivat toimineet yksityisinä liikenteenharjoittajina.

TLO:aan kuului vuonna 1983 kaikkiaan 28 liikenneyrittäystä, joilla oli 179 linja-autoa. Suurin osa on pieniä perheyrittäisiä, joiden toiminnassa on koko perhe mukana.

Henkilökuntaa TLO:ssa on 330, joista 248 kuljettajaa. Autojen keski-ikä on noin 5 vuotta. Lähes kaikissa autoissa on paikallisliikennekori.

TLO kuljetti Turun sisäisessä liikenteessä vuonna 1981 17.035.292 matkustajaa. Ajokilometrejä kertyi 7,3 miljoonaa.

TLO anoo eräänä harvoista liikenneyrittäjistä itse henkilötaksan korotukset liikenneministeriöltä. Henkilötaksa on noin 15 % alempi kuin valtakunnallinen taksa. TLO:n taksa on kilometritaksa. Alin maksu peritään alle 6 km matkasta. Hinta nousee 2 km välein. Korkein maksu peritään 30 km matkasta. Joillakin reiteillä peritään alin maksu, vaikka matka onkin pitempi. Turun kaupunki ei tue TLO:ta rahallisesti.

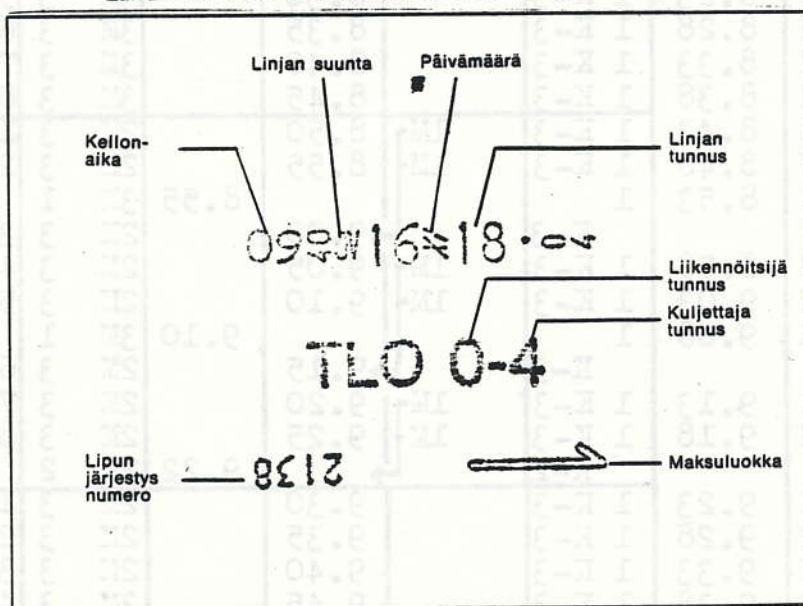
Lippulaji	voimassaoloaika	myynti
Kertalippu (aikuiset, alle 12-v.)	matkan ajan	linja-autoissa
10-matkan sarjakortti	kalenterivuosi + tammikuu	linja-autoissa ja TLO:n lippumyymälässä
50-matkan sarjakortti	myyntikuukausi + seuraava kuukausi	TLO:n lippumyymälässä
koululaislippu (50 matkaa, 6—11 v., 12—19 v.)	lukuvuosi	TLO:n lippumyymälässä todistekortin haltijalle
lastenlippu (50 matkaa, alle 12-v.)	kalenterivuosi + tammikuu	TLO:n lippumyymälässä
matkailulippu (henkilökohtainen)	24 tuntia lippuun merkitystä ajankohdasta	TLO:n lippumyymälässä

Ilmaiseksi pääsee kaksi alle nelivuotiaasta aikuisen lipun maksavan henkilön seurassa.

Vaihto-oikeus on tunti lippuun merkitystä kellonajasta laskettuna. Vaihdaa voi kaikilla Turun sisäisen liikenteen linjojen risteysalueilla menosuuntaan. Lipussa oleva musta nuoli ilmaisee matkan suunnan. TLO:n ja TuKL:n välillä on voimassa yhtäläiset vaihto-oikeudet. Vain yksi vaihto on sallittu. Koululaislipuissa ei ole vaihto-oikeutta.

TLO hoitaa yhteensä 24 linjaa, joiden yhteispituus vuonna 1982 oli 277 km.

Lähde: Mennään Siniharmailla, TLO 1983

Kertalipuissa oleva maksuluokkanumero viittaa lipusta maksettua hintaan. Maksuluokkataulukot lippuhintoihin ja niitä vastaaviin tunnusnumeroihin ovat autoissa nähtävillä.

Metroliikenne IK - MV - IK sekä vaihtotyöt IK
alkaen 06.02.1984

MA-PE:

1	2 KP	3 MV	4	5 IK	6	7	8 IK	9 IK	10	11	12 MV
8		5.15	3M	x	3		x		3M	3	8
1		5.22	3M	5.27	3		5.30		3M	3	1
2		5.27	3M	5.32	3		5.35		3M	3	2
3		5.32	3M	5.37	3		5.40		3M	3	3
4		5.37	3M	5.42	3		5.45		3M	3	4
5		5.42	3M	5.47	3		5.50		3M	3	5
6		5.47	3M	5.52	3		5.55		3M	3	6
7		5.52	3M	5.57	3		6.00		3M	3	7
8	x		3M	x	1 K-3		6.05		3M	3	8
1	5.50		3M	6.03	1 K-3		6.10		3M	3	1
2	5.55		3M	6.08	1 K-3		6.15		3M	3	2
jne 5 min välein											
1	7.10		3M	7.23	1 K-3		7.30		3M	3	1
2	7.15		3M	7.28	1 K-3		7.35		3M	3	2
3	7.20		3M	7.33	1 K-3		7.37		3M	2	11
11		7.29	3M	7.34	2		7.40		3M	3	3
4	7.25		3M	7.38	1 K-3		7.45		3M	3	4
5	7.30		3M	7.43	1 K-3		7.47		3M	2	12
12		7.39	3M	7.44	2		7.50		3M	3	5
6	7.35		3M	7.48	1 K-3		7.55		3M	3	6
7	7.40		3M	7.53	1 K-3		8.00		3M	3	7
8	7.45		3M	7.58	1 K-3		8.05		3M	3	8
1	7.50		3M	8.03	1 K-3		8.10		3M	3	1
2	7.55		3M	8.08	1 K-3		8.15		3M	3	2
11	7.57		3M	8.10	S			8.15	3M	S	8.20 (t.v.j)
3	8.00		3M	8.13	1 K-3		8.20		3M	3	3
4	8.05		3M	8.18	1 K-3		8.25		3M	3	4
12	8.07		3M	8.20	S			8.25	3M	S	8.30 1)(t.v.j)
5	8.10		3M	8.23	1 K-3		8.30		3M	3	5
6	8.15		3M	8.28	1 K-3		8.35		3M	3	6
7	8.20		3M	8.33	1 K-3		8.40		3M	3	7
8	8.25		3M	8.38	1 K-3		8.45		3M	3	8
1	8.30		3M	8.43	1 K-3	LM	8.50		2M	3	1
2	8.35		3M	8.48	1 K-3	LM	8.55		2M	3	2
3	8.40		3M	8.53	1			8.55	3M	1	9.00
					K-3		9.00		2M	3	3
4	8.45		3M	8.58	1 K-3	LM	9.05		2M	3	4
5	8.50		3M	9.03	1 K-3	LM	9.10		2M	3	5
6	8.55		3M	9.08	1			9.10	3M	1	9.15
					K-3		9.15		2M	3	6
7	9.00		3M	9.13	1 K-3	LM	9.20		2M	3	7
8	9.05		3M	9.18	1 K-3	LM	9.25		2M	3	8
					K-2			9.22	2M	2	9.30
1	9.10		2M	9.23	1 K-3		9.30		2M	3	1
2	9.15		2M	9.28	1 K-3		9.35		2M	3	2
3	9.20		2M	9.33	1 K-3		9.40		2M	3	3
4	9.25		2M	9.38	1 K-3		9.45		2M	3	4
5	9.30		2M	9.43	1 K-3		9.50		2M	3	5
6	9.35		2M	9.48	1 K-3		9.55		2M	3	6
7	9.40		2M	9.53	1 K-3		10.00		2M	3	7
8	9.45		2M	9.58	1 K-3		10.05		2M	3	8
1	9.50		2M	10.03	1 K-3		10.10		2M	3	1

1)

(t.v.j)

1)(t.v.j)

1	2 KP	3 MV	4	5 IK	6	7	8 IK	9 IK	10	11	12 MV	
1	13.50	13.55	2M	14.03	1 K-3		14.10		2M	3	1	2)
2	13.55		2M	14.08	1 K-3		14.15		2M	3	2	
3	14.00		4M	14.05	2							
4	14.05		2M	14.13	1 K-3		14.20		2M	3	3	
5	14.10		2M	14.18	1 K-3		14.25		2M	3	4	
			2M	14.23	1 K-3		14.30		2M	3	5	
6	14.15		2M	14.28	1 K-3	LM	14.35		3M	3	6	
				2 K	LM							
7	14.20	14.25	2M	14.33	1 K-3	LM	14.40		3M	3	7	2)
			4M	14.35	2							
				2 K	LM							
8	14.25		2M	14.38	1 K-3	LM	14.45		3M	3	8	
				2 K	LM							
1	14.30		2M	14.43	1 K-3	LM	14.50		3M	3	1	
				2 K	LM							
2	14.35		2M	14.48	1 K-3	LM	14.55		3M	3	2	
				2 K	LM							
3	14.40		2M	14.53	1 K-3	LM	15.00		3M	3	3	
				2 K	LM							
4	14.45		2M	14.58	1 K-3	LM	15.05		3M	3	4	
				2 K	LM							
5	14.50		2M	15.03	1 K-3	LM	15.10		3M	3	5	
6	14.55		3M	15.08	1 K-3		15.15		3M	3	6	
7	15.00		3M	15.13	1 K-3		15.20		3M	3	7	
8	15.05		3M	15.18	1 K-3		15.25		3M	3	8	
1	15.10		3M	15.23	1 K-3		15.30		3M	3	1	
2	15.15		3M	15.28	1 K-3		15.35		3M	3	2	
3	15.20	15.30	3M	15.33	1 K-3		15.40		3M	3	3	
			LM	x	2			x	LM	2		x 3)
4	15.25		3M	15.38	1 K-3		15.45		3M	3	4	
5	15.30		3M	15.43	1 K-3		15.50		3M	3	5	
6	15.35		3M	15.48	1 K-3		15.55		3M	3	6	
jne 5 min välein												
2	17.15		3M	17.28	1 K-3		17.35		3M	3	2	
3	17.20		3M	17.33	1 K-3		17.40		3M	3	3	
4	17.25		3M	17.38	1 K-3	LM	17.45		2M	3	4	
5	17.30		3M	17.43	1 K-3	LM	17.50		2M	3	5	
6	17.35		3M	17.48	1			17.50	3M	1		17.55
				K-3			17.55		2M	3	6	
7	17.40		3M	17.53	1 K-3	LM	18.00		2M	3	7	
8	17.45		3M	17.58	1 K-3	LM	18.05		2M	3	8	
1	17.50		3M	18.03	1			18.05	3M	1		18.10
				K-3			18.10		2M	3	1	
2	17.55		3M	18.08	1 K-3	LM	18.15		2M	3	2	
3	18.00		3M	18.13	1 K-3	LM	18.20		2M	3	3	
				K-2				18.20	2M	2		18.25
4	18.05		2M	18.18	1 K-3		18.25		2M	3	4	
5	18.10		2M	18.23	1 K-3		18.30		2M	3	5	
6	18.15		2M	18.28	1 K-3		18.35		2M	3	6	
jne 5 min välein												
7	20.20		2M	20.33	1 K-3		20.40		2M	3	7	
8	20.25		2M	20.38	1 K-3		20.45		2M	3	8	
1	20.30		2M	20.43	1 K-3		20.55		2M	3	1	
2	20.35		2M	20.48	1			20.50	2M	1		20.55
3	20.40		2M	20.53	1 K-3		21.05		2M	3	3	
4	20.45		2M	20.58	1			21.00	2M	1		21.05
5	20.50		2M	21.03	1 K-3		21.15		2M	3	5	

1	2 KP	3 LV	4	5 IK	6	7	8 IK	9 IK	10	11	12 LV
6	20.55		2M	21.08	1			21.10	2M	1	21.15
7	21.00		2M	21.13	1 K-3		21.25		2M	3	7
8	21.10		2M	21.23	1 K-3		21.35		2M	3	8
1	21.20		2M	21.33	1 K-3		21.45		2M	3	1
jne 10 min välein											
1	22.10		2M	22.23	1 K-3		22.35		2M	3	1
3	22.20		2M	22.33	1			22.35	2M	1	22.40
5	22.30		2M	22.43	1			22.45	2M	1	22.50
7	22.40		2M	22.53	1			22.55	2M	1	23.00
8	22.50		2M	23.03	1			23.05	2M	1	23.10
1	23.00		2M	23.13	1			23.15	2M	1	23.20

LA:

8		5.15	2M	x	3		x		2M	3	8
1		5.22	2M	5.27	3		5.30		2M	3	1
2		5.27	2M	5.33	3		5.35		2M	3	2
3		5.33	2M	5.37	3		5.40		2M	3	3
4		5.37	2M	5.42	3		5.45		2M	3	4
5		5.42	2M	5.47	3		5.50		2M	3	5
6		5.47	2M	5.52	3		5.55		2M	3	6
7		5.52	2M	5.57	3		6.00		2M	3	7
8	x		2M	x	1 K-3		6.05		2M	3	8
1	5.50		2M	6.03	1 K-3		6.10		2M	3	1
2	5.55		2M	6.08	1 K-3		6.15		2M	3	2
3	6.00		2M	6.13	1 K-3		6.20		2M	3	3
4	6.05		2M	6.18	1 K-3		6.25		2M	3	4
5	6.10		2M	6.23	1 K-3		6.30		2M	3	5
6	6.15		2M	6.28	1 K-3		6.35		2M	3	6
7	6.20		2M	6.33	1 K-3		6.40		2M	3	7
jne 5 min välein											
7	20.20		2M	20.33	1 K-3		20.40		2M	3	7
8	20.25		2M	20.38	1 K-3		20.45		2M	3	8
1	20.30		2M	20.43	1 K-3		20.55		2M	3	1
2	20.35		2M	20.48	1			20.50	2M	1	20.55
3	20.40		2M	20.53	1 K-3		21.05		2M	3	3
4	20.45		2M	20.58	1			21.00	2M	1	21.05
5	20.50		2M	21.03	1 K-3		21.15		2M	3	5
6	20.55		2M	21.08	1			21.10	2M	1	21.15
7	21.00		2M	21.13	1 K-3		21.25		2M	3	7
8	21.10		2M	21.23	1 K-3		21.35		2M	3	8
1	21.20		2M	21.33	1 K-3		21.45		2M	3	1
3	21.30		2M	21.43	1 K-3		21.55		2M	3	3
5	21.40		2M	21.53	1 K-3		22.05		2M	3	5
7	21.50		2M	22.03	1 K-3		22.15		2M	3	7
8	22.00		2M	22.13	1 K-3		22.25		2M	3	8
1	22.10		2M	22.23	1 K-3		22.35		2M	3	1
3	22.20		2M	22.33	1			22.35	2M	1	22.40
5	22.30		2M	22.43	1			22.45	2M	1	22.50
7	22.40		2M	22.53	1			22.55	2M	1	23.00
8	22.50		2M	23.03	1			23.05	2M	1	23.10
1	23.00		2M	23.13	1			23.15	2M	1	23.20

1	2 KP	3 MV	4	5 IK	6	7	8 IK	9 IK	10	11	12 MV
SU:											
9		x	2M	x	3		x		2M	3	9
1		6.27	2M	6.32	3		6.35		2M	3	1
3		6.37	2M	6.42	3		6.45		2M	3	3
5		6.47	2M	6.52	3		6.55		2M	3	5
7		6.57	2M	7.02	3		7.05		2M	3	7
9	x		2M	x	1 K-3		7.15		2M	3	9
1	7.00		2M	7.13	1 K-3		7.25		2M	3	1
3	7.10		2M	7.23	1 K-3		7.35		2M	3	3
jne 10 min välein											
3	22.10		2M	22.23	1 K-3		22.35		2M	3	3
5	22.20		2M	22.33	1			22.35	2M	1	22.40
7	22.30		2M	22.43	1			22.45	2M	1	22.50
9	22.40		2M	22.53	1			22.55	2M	1	23.00
1	22.50		2M	23.03	1			23.05	2M	1	23.10
3	23.00		2M	23.13	1			23.15	2M	1	23.20

SELITYKSIÄ:

- 1 = junan numero
- 2 = lähtöaika KP:sta
- 3 = lähtöaika MV:lta
- 4 = yksikköjen lukumäärä IK:een saavuttaessa
- 5 = tuloaika IK:een
- 6 = tuloraide, siirtyminen edelleen
- 7 = yksikköjen otto K:lta yksikköjen jättö K:lle
- 8 = lähtöaika IK:sta KP:in
- 9 = lähtöaika IK:sta MV:lle
- 10 = yksikköjen lukumäärä IK:sta lähdettäessä
- 11 = junan numero
- 12 = tuloaika MV:lle

KAIKKI AJAT PAITSI 8 NOIN-AIKOJA

x aikasarakkeissa = aukiajo, ei matkustajia

1) = aikataulu on, junaa ei ajeta

2) = aikaisin havainto, vaihtelee

3) = henkilökunta-ajo

t.v.j = tyhjävaunujuna KP-IK

M = vaunupari = Yksikkö = 2 vaunua

K = kääntöraiteet IK:n itäpäätä

S = syöttöraiteet IK:n länsipäätä

1,2,3 = laituriraitteet

(1 = tuloraide, 2 ja 3 = lähtöraiteet kun matkustajia on mukana)

Sarake 7 : 1 K-3 = saapuu KP:sta raiteelle 1 ja siirtyy edelleen K:een kautta raiteelle 3

MV = Metrovarikko

IK = Itäkeskus

KP = Kamppi

HKL 808

Sisu B 53 SP/5850/Autokori vuodelta 1968.

Huomaa Almex M -lippukoneen eli »itsepalveluautomaatin» tunnuskilpi ovien vieressä.

Kuva/photo: T. Manner, 21.6.1972

HKL 832

Sisu B 53 SP/5850/Wiima vuodelta 1970.

Kuva/photo: T. Manner, 21.6.1972, Erottaja

HKL 207

Vanaja VLK 4-68-6000/Wiima vuodelta 1967.

Kuva/photo: T. Manner, 23.6.1972

HKL 114

Vanaja VLB/6100/Wiima vuodelta 1961.

Kuva/photo: T. Manner, 7.10.1972, Koskela

*TuKL 42 entisöitiin ajokuntoiseksi v. 1982. Vaunu odottaa
nyt vain paikkaa, jossa olisi yleisön nähtävissä.*

*Turku motor tram 42 after restoration in 1982. The car is
in full running order.*

Kuva/photo: J. Rauhala, 31.12.1983